

If undelivered return to:
"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"
 1004 N. Chicago Street,
 JOLIET, ILL.
 Return Postage Guaranteed.
 The largest Slovenian
 Weekly in the United
 States of America.
 Issued every
 Wednesday
 Subscription price:
 For members yearly.....\$1.20
 For non members.....\$2.00
 Foreign Countries.....\$3.00
 Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 35.—No. 35.

JOLIET, ILL., 31. AVGUSTA (AUGUST) 1921.

Leto VII. Volume VII.

Razne vesti.

Mir med Nemčijo in Združ. državami podpisan.

Berlin, 25. avg. — Danes, ob 5. uri popoldne je bila podpisana mirovna pogodba med Nemčijo in Združenimi državami; podpisovanje, ki je trajalo samo 10 minut, se je vršilo na Viljemovi cesti v uradu zunanjega ministra Rosena. Mirovna pogodba je podpisal v imenu nemške vlade zunanji minister Rosen, v imenu ameriške pa komisar Ellis Loring Dressel.

Ko je bil ta važen akt formalno dovršen, se je minister Rosen jako povoljno in hvaležno izrazil napram komisarju Dresslu, ker bodo zanj naprej med označenimi državama vladali zopet prijateljski odnosi.

Washington, D. C. 26. avg. — Državni tajnik Hughes uradno potrjuje da je bila z Nemčijo mirovna pogodba podpisana; tako je bila tudi obelodanjena vsebina te pogodbe, ki vsebuje okrog 1500 besed. Na podlagi te pogodbe, bo Amerika zopet stopila v diplomatsko zvezo z Nemčijo, ki je bila z napovedjo vojne 3. febr. 1917 razveljavljena. Pogodba vsebuje predgovor in tri glavne točke:

Člen I. določa Združenim državam od strani Nemčije vse one pravice in privilegije, ki so bile označene v Porter Knoxovi mirovni resoluciji, oziroma se na verzalsko mirovno pogodbo.

Člen II. vsebuje posebne določbe, da Združenim državam ni treba pristopiti k Ligi narodov, dasiravno to verzalska pogodba zahteva. Glede te zadeve ima Amerika svobodne roke. Tako se Združenim državam ne more siliti, da bi nastopale kot kaka stranka reparacijske komisije, navzlic temu, da se je v Verzalju tako določilo.

Člen III. vsebuje določbe o ratifikaciji te pogodbe in izmenjavi. Dalje, da Amerika ne prevzame nobene obveznosti glede določevanja nemških mej, bodisi že v Evropi, ali v inozemstvu. Isto velja za določevanje mej na Kitajskem, v Siamu, Liberiji, Moroku, Egiptu, na Turškem v Bolgariji in v Šantungu.

Vlada naj pomaga brezposelnim do dela.

Washington, D. C. 24. avg. — Kongresnik King iz Illinoisa je včeraj v zbornici prečital svojo resolucijo, da naj vlada imenuje posebno skupno kongresno komisijo, da bi proučevala vzroke današnje brezposelnosti in priporočila načrte jeval, da je dandanes v Združ. za odpravo iste. King je zadržal okrog šest milijonov ljudi brez dela, kar povzroča do 60 milijonov dol. izgube na leto. V istem smislu je govoril v senatski zbornici senator Ladd iz Severne Dakote.

Predsednik Harding naj bi imenoval posebne zastopnike, ki bi z guvernerji raznih držav in zakonodaj to stvar preiskali.

Demonstracija brezposelnih.

St. Louis, Mo. 23. avg. — Danes se je v tem mestu vršila velika parada brezposelnih; te demonstracije se je udeležilo več tisoč oseb, med njimi tudi dosti bivših ali doslužnih vojakov — Tukaj so nove službe tako redke, da se za eno izpraznjeno mesto zglašijo po 250 prosilcev.

Avstrijska mirovna pogodba podpisana.

Washington, D. C. 29. avg. — Iz Budimpešte se poroča, da je bila danes, pozno v noč podpisana mirovna pogodba med Ogrsko in Združenimi državami, med Avstrijo pa včeraj. Ker je tudi z Nemčijo mir sklenjen ter podpisan, bodo s tem zopet nastopili prijateljski odnosi med centralnimi silami in Ameriko.

Vsebinska pogodbe z Avstrijo in Ogrsko doslej še ni bila obelodanjena v javnost; v obče se pa sodi, da je podobna nemški mirovni pogodbi.

Nemčija mora plačati Amerikancem vojno odškodnino.

Washington, D. C. 29. avg. — Thomas W. Miller, oskrbnik tujecemškega premoženja se je danes izjavil, da bo vlada Združenih držav še le tedaj vrnila zaplenjeno imetje tu živčih nemških podanikov, ko nam bo Nemčija izplačala vso vojno odškodnino. Pri tej je v prvi vrsti vposteta odškodnina za 115 Amerikancev, ki so bili potopljeni na parniku "Lusitania". Nemčija je v to plačilo v nedavno potrjeni mirovni pogodbi že privolila.

Celo rudarsko mesto se bo preselilo.

Največja rudarska naselbina na Mesaba Range v Minnesoti, mesteca Hibbing, broječe okrog 10,000 stanovalcev se bo moralo tekom šestih mesecev preseliti za celo miljo daleč, ter se bo imenovalo Novi Hibbing (New Hibbing).

Ker se nahaja v Hibbingu največji odprti železni rudnik (opet pit) na svetu, ki je last U. S. jeklarke korporacije, bo ta družba nadaljevala s kopanjem rude, nahajajoče se pod Hibbingom. Stroške preselitve, oziroma premestitve hiš na novi prostor bo plačala rudniška družba, ki lastuje vse zemljišče na Hibbingu in v bližnji okolici.

Kakor znano, živi na Hibbingu tudi veliko število Slovencev. Vsled te odredbe bodo imeli tudi naši rojaki pri obnem preseljevanju dosti dela in pösia.

Bele vrane.

McKeesport, Pa. — Ker so tukajšnji hišni gospodarji prišli do prepričanja, da je vojna že davno minula, je večina izmed njih prostovoljno znižala "rent" svojim najemnikom, ali strankam za celih 20%. To znižanje stopi v veljavo že s 1. sept. t. l. tudi za one stranke, ki imajo pogodbo do 1. maja 1922.

Nova politična stranka.

Atlantic City, N. J. — Na danes se vršči seji izvrševalnega odbora Ameriške delavske federacije (American Federation of Labor) se je sklenilo, da bo ta organizacija v bodoče ustanovila in podpirala stalno nepristransko politično kampanjsko stranko pri lokalnih, državnih in narodnih volitvah. Ta politična zveza bo razdeljena po raznih državah z glavnim sedežem v Washingtonu. Delovala bo pred vsem za one kandidate, ki so naklonjeni delavskemu stanu.

Univerza za delavce.

Atlantic City, N. J. 25. avg. — Na tu se vršči konvenciji delavske unije American Federation of Labor je posebni odsek priporočal ustanovitev centralne univerze za organiziranje delavstva v Ameriki. Vrhovni svet gorinavedene federacije to točko toplo priporoča.

Leninova sodba o kapitalizmu.

Berlin. — Te dni je izšla v Moskvi zanimiva Leninova brošurica pod naslovom "Organizacija industrije", v kateri je Lenin popolnoma svoja načela o kapitalizmu izpremenil. Lenin piše med drugim, da morajo v sedanjih časih kapitalistični principi prednjačiti socializmu; komunizem je pa treba do cela opustiti. Tako naj se postopa kakih 10 do 20 let. Med tem ko bodo stari industrijski načelniki svoje delo zopet razširili, bode prešel prijavni kapitalizem zopet v državne roke. — Kakor znano, je nedavno sovjetska vlada zopet uveljavila postavbo glede privatnega lastništva in industrije.

Resnična izjava delavskega tajnika.

Washington D. C. 25. avg. — "Delo bi moralo biti bolj plačano, ali saj toliko, da bi ameriški delavec lahko živel, kakor se Amerikancu spodobi," se je danes delavski tajnik izjavil.

"Kako sploh zamore danes mož z \$3 ali \$3.50 dnevne plače vzdrževati sebe, svojo ženo in otroke; in pri tem dela morda samo 10 mesecev na leto?"

"Vseposvobod se namerava delavec plačati znižati; pri tem se pa ne misli, ali bo zamogel delavec s tako nizko mezdo živeti ali ne?"

"Kako je mogoče družinskemu očetu oblačiti, hraniti in solati svoje otroke po ameriškem načelu, če nima za to primernih sredstev?"

Po izjavi delavskega tajnika Davis-a, so dandanes žene delavcev največje voditeljice v Združenih državah.

Pretep in poboj med Hrvati.

Thornton, Ill. 30. avg. — Včeraj, že jozno v noč je pršlo v gostilni Dan Breicia na Markov cesti med gosti do hudega prepira in končnega poboja, ker je gostilničar goste domov silil. V tem prepiru je bil ustreljen Jury Ratković, smrtno ranjen; so: R. Stanković, B. Kraljić in Stanišavlje Tradić.

V počast padlim ameriškim junakom.

Hoboken, N. J. 28. avg. — Na armadnem pomolu se je danes zbralo nad 10,000 ljudstva da prisostvujejo velikim spominskim ceremonijam v počast 5795 padlim ameriškim vojakom, kojih trupla so bila semkaj pripeljana na parniku "Wheaton". Pri tej priliki so se vršile molitve za dušnice in patrijotični govori. Trupla pokojnih vojakov bodo razposlana na državne stroške na naslove njih sorodnikov.

Debs mora še čakati.

Washington, D. C. 27. avgusta. — Ko se je generalni pravdnik Dougherty danes posvetoval s predsednikom Hardingom glede pomiloščenja vodje socialistov, E. Debsa, je pri tej priliki časnikarskim poročevalcem omenil, da mora Debs še nekaj časa počakati. Peticije za pomiloščenje Debsa se ne bo prej vpostevalo, dokler ne bo mir z Nemčijo uradno odobren, ali ratificiran; tedaj bodo tudi ostali politični jetniki pomiloščeni.

Dober plen carinskih uradnikov.

V New Yorku so dne 23. t. m. carinski uradniki pri pregledovanju prtljage Felice Haddada iz Venezuele zaplenili za sto tisoč dol. vrednosti pristnih ameriških cekinov, katerih ni označil v svoji deklaraciji ko se je na parniku "Caracas" pripeljal iz Venezuele. Navedenec je delal že več let kupčijo z zlatim denarjem.

Inozemci v večjih mestih države Ohio.

Washington, D. C. — Državni urad za popisovanje ljudstva je izdal te dni svoje poročilo o številu inozemcev, živčih v štiri večjih mestih države Ohio.

V Toledo, Ohio je živelo lanske leto 38,143 inozemcev bele polti; med temi prednjačijo sledeče narodnosti: Poljaki 10,283, Nemci 8,476, Ogrji 3,041, Francoski Kanadčani 2745, Rusi 2069.

V Akron, Ohio, je živelo 37,880 belih tujcev. Ogrov 6989, Avstrijevec 3,614, Rusov 3056, Nemcev 2850.

V Youngstown, Ohio, je znašalo število belopoltnih tujcev 33,834. — Italijanov 5538, Avstrijevec 3160, Ogrov 2684, Jugoslovanov 2579, Angležev 2536.

V Daytonu, Ohio: Nemcev 4,112, Ogrov 1921, Rusov 1124, Ircev 682, Poljakov 674.

Op. uredništva. Urad za popisovanje ljudstva ni pri štetju inozemcev mesta Akron navedel ni jednega Jugoslavana (Slovenca, ali Hrvata), pač pa 5344 Avstrijecev! Avstrijci ne tvorijo nobene prave narodnosti. Tudi v Youngstownu, O. je več Avstrijecev kot Jugoslovanov! Po naši sodbi bi se moralo število Avstrijecev prišteti k številu Jugoslovanov, ker pristnih Avstrijecev je v Ameriki bora malo.

Milosrčen sodnik.

Pred zvezno sodnijo v Superior, Wis. je bil te dni kaznovan Indijanec Charles Leniex iz Ashlanda na en dolar globe, ker je imel pri sebi steklenico žganja. Ker obsojenec te kazni ni mogel plačati, je sodnik C. Z. Luse segel v žep in mu podaril dolar, za kar se mu je Indijanec lepo zahvalil in odšel na prosto.

Redko darilo.

Waukegan, Ill. — Ker je družino tukajšnjega trgovca z ledom, Josip Miltimore minuli teden obiskala štoklja, in mu pustila 10 funtov težkega in krepkega sinčka, je to ponosnega očeta tako razveselilo, da je naslednji dan vsakemu izmed svojih številnih odjemalcev razposlal in podaril 100 funtov ledu.

Letošnji pridelek krompirja.

Poljedelski department v Washingtonu poroča, da bo letošnji pridelek krompirja bolj pičel; skupno se ga računa komaj na 316 milijonov bušljev; vsled tega je že sedaj cena 1 soda krompirja poskočila nad \$6.

V primeru z lanskim letom se bo vsled letošnje velike suše pridelalo za eno celo četrtino manj krompirja kot lani; tako slabe letine že ni bilo od l. 1916, ko se ga je pridelalo samo 285,000,000 bušljev. Na severoztoku in zapadu bo letina krompirja še povoljna; neugodna bo pa v Wisconsinu, Minnesoti in Michiganu, kjer je bilo največ zasajenega.

Poljedelski department vsled tega priporoča strankam, da naj se že sedaj preskrbe s krompirjem, ker bo na zimo gotovo dražji. Pri nas v Jolietu se je minuli teden prodajalo "peck" krompirja po 65c; pred mesecem je veljal pa samo 45c.

Za stradajočo deco na Ruskem.

V Filadelfiji, Pa. se je nedavno organizirala posebna podporna organizacija (The American Friend's Service Committee), ki namerava skuksati nabrati 5 milijonov dol. za bedne otroke na Ruskem.

Orjaški zrakoplov ZR — 2 uničen.

Hull, Anglija, 24. avg. — V zgodovini zrakoplovstva se je danes v tem mestu pripetila največja katastrofa s tem, da je pri letalni poskušnji orjaški Ameriški zrakoplov ZR — 2 eksplodiral in padel v reko Humber. ZR — 2, katerega je Anglija zgradila za vlado Združenih držav je veljal 2 milijona dolarjev. V zrakoplovu se je ob času katastrofe nahajalo 27 angleških in 17 ameriških letalcev; izmed teh se je večina ponesrečila. Med ameriškiimi žrtvami je bilo 7 častnikov in 11 vojakov zrakoplovnega oddelka.

ZR — 2, ki je bil po zahtrobu večšakov slabo zgrajen, bi moral preleteti atlantski ocean s svojim moštvom; a ta načrt je velika katastrofa preprečila.

čila. Materijelno škodo uničenega zrakoplova bo trpela polovico Anglija, drugo polovico (\$1,000,000) pa Amerika.

Spopadi med Ogrji in Avstrijci.

Dunaj, 29. avg. — Povodom okupacij Avstrijem prisojenega malega koščeka ozemlja na zapadnem delu Ogrske, so se minulo nedeljo pri Burgelandu vršili krvavi spopadi med avstrijskim in ogrskim vojaštvom; Ogrji s to okupacijo nikakor niso zadovoljni. Ogrski poročnik Hejas, voditelj radikalcev na zapadnem Ogrskem je s svojimi možmi zasedel železniško postajo Odenburg in se napotil dalje proti Pinkafeldu; tu se je vnel vroč boj z avstrijskimi četami. Nadaljno bojevanje so se le preprečili zavezniški častniki, ki so bili pomešani med avstrijskim vojaštvom.

Tudi Čehi so vprizorili veliko demonstracijo napram okupaciji Burgelanda; v to svrhu straži čela devizija Čehov meje v bližini Požuna.

Šlezijsko vrašanje in mednarodno razsodišče.

Ženeva, 29. avg. — Vrhovni svet Lige narodov je danes razpravljal o najbolj perečem mednarodnem vprašanju, kako bi se dalo spor v Gornji Šleziji rešiti? Seji je predsedoval baron Ishii, japonski poslanik iz Pariza.

V svrhu vzdrževanja reda med tamošnjimi Poljaki in Nemci, bodo zavezniški v Gornjo Šlezijo poslali še več svojega vojaštva.

Dosedaj je zahtevalo že 28 različnih narodov ustanovitev mednarodnega arbitrajskega sodišča, koje je Liga narodov priporočala; za kandidata tega razsodišča je bil zadnji čas imenovan tudi Amerikanec Elihu Root, predlagan po državah: Boliva, Brazilija, Uruguay, Francija in Venezuela.

Dr. Wekerle, znani ogrski državnik umrl.

Budinpešta 27. avg. — V starosti 73 let je danes tukaj umrl Dr. Aleksander Wekerle, bivši, večletni ogrski ministrski predsednik za časa Frane Josipove vlade.

Leta 1919, že po končani vojni so ga Ogrji aretirali vsled revolucionarnih zapletov proti sedanji ogrski vladi, nakar je bil vsled visoke starosti oproščen.

Spomenik kralju Petru.

Belgrad, Jugoslavija. — Jugoslovanska narodna skupščina je sklenila postaviti pokojnemu kralju Petru velik spomenik. Na spomeniku bodo stale besede: "Peter Veliki Osvoboditelj." (Op. ured. Iz starokrajških listov posnemamo, da tega sklepa Slovenci in Hrvatje ne odobravajo; vsled tega ne bodo ničesar prispevali za ta spomenik. Hrvatje trde, da Peter I. ni bil nikdar hrvatski kralj; Slovenci so pa mnenja, da jih Peter Veliki ni osvobodil.)

Društvena naznanila in dopisi

VABILO NA SEJO.

Uljudno vabim vse člane dr. Sv. Stefana št. 1 Chicago, Ill., da se v polnem številu udeležijo prihodnje društvene seje, vršene se v soboto, dne 3. septembra ob pol 8. uri zvečer v navadnih zborovalnih prostorih. Na dnevnem redu bo več važnih točk v razrešitev v korist društva.

Ob enem opominjam tudi člane (se), ki ste zaostali z obhajenimi prispevki, da to gotovo poravnate na prihodnji seji. So še nekateri, ki se nič ne zmenijo za plačevanje asementa, dokler jih tajnik pismeno ne opominja s tem pa delate društvu in sebi nepotrebne stroške. Torej cenj. sobratje, udeležite se prihodnje seje polnostevilno!

Bratski pozdrav,
Louis Bobich, tajnik,
1828 W. 22 St.

Is urada dr. Mar. Sedem Zalo-
sti" št. 50 Allegheny,
(Pittsburgh) Pa.

Tem potom naznanjam vsem članom goriomenjenega društva, da se v polnem številu udeležijo prihodnje seje, dne 11. sept. točno ob 2. uri popoldne v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bode zbiranje (nominacija) kandidatov za prihodnjo glavno sejo. Letos bomo za vsak urad postavili kandidate že v mesecu septembru, oktobru in novembru; tako, da bode volitev meseca decembra krajša.

Zatorej prosim se enkrat vse člane, katerim je mar napredek društva, da se v polnem številu vdeležijo prihodnjih sej.

Ob enem tudi prosim člane, da se bolj točno vdeležujejo rednih društvenih sej; kajti odbor sam, brez članov ne more ničesar sklepati. Toliko v pojasnilo.

S sobratskim pozdravom,
Frank Golobčič, tajnik.

NAZNANILO.

Vsem članicam društva Marije Pomagaj št. 78 K. S. K. J. naznanjam, da sem razposlala po tri tikete na članico za vinsko trgatve, ki bode 2. oktobra 1921 v Narodni dvorani na Racine Ave in 18. cesti.

Vsaka članica naj se potruži tikete prodati, a neprodane pa mi vrniti na prvi seji po veselici.

S pozdravom do vseh članic.
Mary Blay, tajnica.

VABILO

— k —

Predstavi in veselici.

katero priredi društvo Marije Pomagaj št. 79 K. S. K. J. v Waukegan Ill. v nedeljo dne 1. sept. ob pol 8. uri zvečer v Mr. F. Opekovi dvorani na 10. česti North Chicago Ill. Kjer je igra "Pogodba", burka s petjem v dveh dejanjih, jako zanimiva in ker bode cela prireditelja nudila najizvrstnejšo zabavo, radi tega naj ne bode nobenega, kateri bi zamudil to redko prilžnost, da se pošte-no razveseli. Ker je čisti prebitek veselice namenjen v društveno blagajno, radi tega najljubše vabimo vse cenjene rojake, da v obilnem številu pose-tijo omenjeni večer.

Članom gori omenjenega društva se naznanja, da je bilo na zadnji seji sklenjeno, da vsaki član dobi 2 vstopnice; za katere bode plačal prihodnjo sejo \$1.00. Ravno tako je bilo sklenjeno, da vsaki član en dobiček katerega mora prinesiti na dom.

VABENO.

Is urada dr. sv. Jozefa št. 110
Barberton, Ohio.

Tem potom se vabi vse člane imenovanega društva, kakor tudi vse Slovence iz Barbertona in okolice, da se vdeležijo gledališke igre, katero priredi naše društvo dne 10. sept. t. l. zvečer ob 7. uri.

Igra, katero se bo vprizorilo se imenuje "Časica kave in faj-fica tobaka." Ta igra je zelo smešna. Torej, ako se hočete nekoliko časa pošteno zabavati, se zanesljivo vdeležite naše prireditve dne 10. septembra. Po igri bo prosta zabava s plesom.

Upajoč, da se bo sleherni član našega društva, kakor tudi vsi Slovenci odzvali (a) temu vabilu se Vam v imenu dr. sv. Jozefa za to naklonjenost že vnaprej zahvaljujem.

Sobratskim pozdravom,
Josip Lekšan, tajnik.

Is urada društva sv. Cirila in
Met. št. 144 Sheboygan, Wis.

Vsem članom društva sv. Cirila in Metoda se naznanja, da obhaja naše društvo dne 11. septembra t. l. desetletnico odkar je bilo ustanovljeno. Kakor je bilo sklenjeno na polletni seji meseca junija, prosim se vse člane omenjenega društva, da bi vsak daroval en dobiček, naj-sibode že kakoršen hoče. Zabava se vrši v cerkveni dvorani in se prične ob 2. uri popoldne; zvečer ob 7.30 se prične lepa dramatična predstava; vstopni-na na bo 25c, katere bo veljavna za cel popoldan in zvečer za predstavo; otroci pod 14 let stari so vstopnine prosti.

Prosim se vse članice društva sv. Cirila in Metoda, da bi prišle katere imajo čas malo po-magat popoldne v dvorano. Prosim se tudi vse člane, ki imate potne liste, da bi se po svoji moči ob desetletnici spomnili društvene blagajne.

Nadalje ste vabljeni vsi člani in članice vseh drugih društev v Sheboyganu, da se udeležite te zabave; mogoče čaka katere-rega sreča. Vabljeni ste tudi vsi Slovenci in Slovenke, kakor tudi bratje Hrvati, da nas ta dan posetite v obilnem številu. Na-zadnje se moram še zahvaliti Mladeniškemu društvu "Nada", ki je preložilo svojo društveno sejo tako, da imamo mi prostor v dvorani omenjeni dan.

Na svidenje vsi na nedeljo 11. septembra v cerkveni dvorani!
John Udovich, tajnik.

Lorain, Ohio.

Vroč poletni dnevi so menda že minuli; tu in tam že listje rumeni in odpada; kmalu bo prišla spet znana starka zima, največja pokora za uboge peč-larje (samece). Dosedaj v poletnem času se je še živelo in prestajalo, ko smo preganjali dolgočasje za ribolovom in izleti v zeleni naravi; toda, ko zopet zima priklima, nam bo pa spet bolj trda predla.

Nikdar ne bom pozabil pred-lanske zime, ko sva z mojim do-brim prijateljem Lojzeto in nekje v Pennsylvaniji skupaj peč-larila. Prigodilo se je te-da, da nama je voda na peči zamrznila; to je bila še sreča, da sva imela železni pisker, druga-če bi lončenega še razgnalo. Lojze je takrat še pel ono zna-no: "Pečlar več nočem biti, to je reven stan; v starih loncih kuhat", to je mene srnil!

Pa res, Lojze se je držal teh besed, ker je te dni zapustil peč-larstvo in objubil zakon-ski svetoob gošč. Katrini Rohotina, hčerki tukaj dobro-znanega farnerja Peter Roho-tina. (Za tovaršar je bil v tej o-koli dobro znani trgovec z me-
Tako mi piše sestra. Denar

Vsi peč-larji in peč-larice smo bili pevabljeni na svatbo in ce-lo iz Clevelanda je prišlo več starih znancev jemati slovo od svojega dragega tovarša Loj-zeta Gornika. In naš ženin Lojze nam je še tisto zapel: "Zdaj jemljem slovo, sam Bog ve kako! Nazaj v peč-larski stan me nič več ne bo!"

Potem smo se veselo zabavali vso noč, do belega dneva; ob budnici petelinov se je vsakdo podal na svoje odkazano mesto k počitku: eni kaj na vrt, drugi na pod, zopet drugi v jasli. Tu-di mene je ta čas zadela. One-ga prenočevanja med rogati mi sospaleci ne bom nikdar pozabil, osobito tedaj ko sem se ob 9. zjutraj prebudil.

Naj še omenim, da je bil že-nin Alojz Gornik rojen v Metli-ki na Dolenjskem. Pred 8 leti je prišel v Steelton, Pa., kjer so živeli njegovi starši; nedavno so se pa vrnili zopet v staro do-movino; vsled tega je prišel pred kratkem semkaj v Lorain in se seznanil s svojo izvoljen-ko. Zdaj bo gotovo za stalno tu na pri nas ostal ter pomagal svojemu tustu na farmi. Mi vsi mu želimo mnogo sreče in zadovoljnosti v novem stanu! Tako želimo tudi njegovi dru-žici, ali soprogi.

K sklepu izrekam še lepo za-hvalo Mrs. Rohotina za tako iz-borno postrežbo. Vsega smo i-meli v izobilju. Veselilo bi nas, da nas pridejo zopet enkrat fantje iz Clevelanda obiskat, pa bomo zopet ono zapeli: "I know a garden filled with ros-es!"

Z rodoljubnim pozdravom
Peter iz Hrastovske vasi.

St. Paul, Minn.

Kakor povsod, vlada tudi tu-kaj v St. Paulu velika brezpo-selnost; okrog 6 tisoč delavcev je brez dela samo v našem me-stu, prilično toliko pa tudi v so-sednem Minneapolisu.

Svoj čas smo nosili gumbce z napisom: "No beer, no work!" zdaj bi jih bilo pa treba z napi-som: "Back work and beer!" Ako bi imeli zadnje označeni gumbi tak uspeh kot prvi, vem, da bi ga marsikdo dal na klo-buk.

Cene živil so se nekoliko zni-žale; posebno je padla cena "munšajnu," da si ga marsi-kedo lahko tudi čez mero privo-sči. V mestni bolnišnici kjer jaz delam, imamo eno celo nad-stopnje samih bolnikov-pijan-cev; eni se streznejo, pa zopet drugi pridejo. Nedavno smo imeli v tem oddelku celo neke-ga zveznega agenta, ker se ga je bil nekje preveč nasrkal. Kajne, velika reklama za naše suhače!

Otroški oddelke mestne in o-krajne bolnišnice je dovršen; gradba velja \$200,000.—Dose-daj so bili pohabljeni in druga-če bolani otroci v 3 milje od tu oddaljeni državni bolnišnici pri Lake Phalen. Tam je tudi ne-davno 60 katoliških otrok pre-jelo prvo sv. obhajilo med sveto-mašo na prostem. Obhajanci so dobili za spomin v dar lične molitvene knjižice in škapulir-je, katere je kupila predsednica one bolnišnice, dasiravno ni na-še vere.

Kot je bilo že na tem mestu poročano, je bil denar za zvono-ve cerkve v Podzemlju na Do-lenjskem odposlan. Naj ome-nim, da sem ravnokar dobil pis-mo od svoje sestre, ki mi piše med drugim tole: "Denar, ki ste ga nabrali v Ameriki za na-še zvonove, katerega je Martin Tomec iz Jolietta poslal na žup-nika, je dospel. G. župnik je iz prižnice bral imena vseh daro-valcev; pa saj bo g. župnik tudi sam o tem pisal in se Vam za-hvalil. Ne morem ti popisati, kako je bilo isto nedeljo ljud-stvo ganjeno vsled tako obilne-ga daru od Vas iz Amerike. Po pridigi smo molili za vse daro-valce."

svoje mesto in zdaj vemo, da je v pravih rokah, za kar gre vsa čast in hvala rojaku Martinu Tomecu, ker je tako požrtvoval-no za to delal; hvala pa tudi vsem blagim darovalcem. Bog plačaji!

S pozdravom
M. Marentič,
care of City and County Hospi-tal St. Paul, Minn.

Doniphan, Mo.

Cenjeni sobrat urednik:—
Že dolgo časa ni bilo nobene-ga dopisa iz tukajšnje države Missouri; naj torej zopet jaz na kratko opišem, kako se imamo na teh južnih farmah.

Da, tudi pri nas pritiska vro-čina, da je joj. Nekateri dne-ve tega meseca smo imeli celo po 102 stopinj vročine v senci, da ni bilo mogoče delati na pol-ju; sicer smo pa že do julija vse obdelali in postorili. Navzlic hudih vročin, so pa noči tukaj bolj hladne, da se človek lahko odpohi in naspi.

Letino imamo še precej po-voljno, samo sadje to leto ni nič obrodilo, ker ga je še na spom-lad mraz uničil.

Naj omenim od tukaj še eno prav žalostno novico, kako sta dva amerikanska farnerja pri kopanju vodnjaka našla smrt. Skopala sta že 30 čevljev glo-boko in prišla ravno do glavne žile naravnega plina (gas), ki ju je na mestu zadušil; vsa zdravniška pomoč je bila za-man. Oba nesrečnika zapuščata družine; eden ima 9 otrok, e-den pa 2. Tò se je dogodilo zadnji teden ravno na sosedovi farmi blizu rojaka Frank Ko-renčana iz Waukegana, Ill.

Tukaj pri nas vrtajo že celo leto, da bi izsledili petrolejske vrelce; do petroleja so prišli že povsod, na kar tak prostor o-gradijo in zaprejo, ter drugod nadaljujejo z vrtanjem. Dose-daj še ne vemo, kedaj bodo kompanije ta petrolej ven vle-kle. Ker je tudi na naših po-sestvih že več tako navrtanih petrolejskih studencev, ne vemo kedaj bomo dobili kaj odškod-nine za iste. Pravijo, da bodo to zemljo bogato plačali, ker se nahaja v nji dosti mineralnega olja. Da bi to saj še mi doč-a-kali, potem se nam morda ne bo več treba ubijati na farmah!

Naj še omenim, da smo imeli tukaj v bližnjem trgu Sedalia veliko razstavo za farmerje. Tu se je videlo zanimive in lepe stvari, stroje, izdelke in krasno živino; posebno veliko prašičev raznih pasm so farmerji prigna-li, ker so bile razpisane razne nagrade za najlepšo živino. Neka prebrisana kmetica je pripelja-la na to razstavo največjega, ali najbolj debelega prašiča, čisto belega. Doma ga je lepo u-mila poleg tega pa še "napav-drala," da je dihal kot le kaj. Ta novomodni prašič je zbujal na razstavi splošno pozornost; celo svinje so ga radovedno vo-lale, ker je bil tako "napu-dran". In prebrisana kmetica je dobila prvo nagrado za v resnici najlepšega ščetinarja. Ako bo šlo to še tako dalje in naprej, se bo lepotitvi prašek gotovo podražil, osobito če bodo far-merji še krave, konje in vole "pavdrali."

S pozdravom do vseh sloven-skih farmerjev širom Amerike.
Johana Suhadolnik.

Lokalne vesti

Otvoritev šolskega leta, na far-ni šoli sv. Jozefa.

Prihodnji torek zjutraj dne 6. septembra t. l. bo na naši slo-venski farni šoli sv. Jozefa o-tvoritev šolskega leta 1921 — 1922. O tem čitamo v "Cerkve-nim glasniku" št. 6 sledeče:

"Dne 6. sept. 1921 ob 8. uri z daritvijo sv. maše se zopet začne šola za našo mladino. Ni nam potreba poudarjati potre-be šole za vsakega mladega Slo-
Slovenka; vsaj je vsakomur

ki zahtevajo od starišev, da po-šiljajo svoje otroke v šolo in zraven tega stariši, kateri v resnici ljubijo svoje otroke, bo-do gotovo pazili na to, da se v mladosti naučijo vsega po-trebnega za poznejše življenje. Vsaj v sedanjih časih in poseb-no v tej deželi prav malo velja oni kateri ni dobro izšolan. — Zatorej naj pazijo stariši, da bo-do pošiljali svoje otroke red-no in pridno v šolo, ako jim je njih sreča pri srcu. — Naj se ponasa kak kral s čemurkoli se hoče — večjega ponosa ni za nobeden kraj, ne za župnijo, ne za narod, kakor če ima dobro mladino, dobre fante in dekleta. Da se bode to zgodilo, je potrebna dobra krščanska in katoliška vzgoja, katero bo-do dobivali otroci v domači so-li v kateri bodo prejeli poduk potreben ne samo za časno ži-vljenje, ampak tudi za večno življenje.

Katoliške šole niso samo u-čilnice, ampak so tudi vzgoje-valnice objednem, kjer se otro-ci ne nauče samo znanosti, am-pak se skrbi tudi za duševne zmognosti, da volja in vest ne opešata. Zakaj, kaj pomaga člo-veku vsa vednost, če po veri ne živi in ne najde tako poti do nebes. In ta pot do nebes se otrokom pokaže zlasti v katoli-ški šoli kjer se otroci versko vzgajajo, kjer se nadaljujejo nauki, katere so njih katoliški stariši začeli v zgodnji mladost-i. Boj proti katoliškim šolam je hud ne samo od strani na-sprotnikov sv. katoliške vere, ampak takega protiverskega strupa se nalezajo tudi katoli-čani v svojem občevarju z dru-goverci. Kako žalostno je slišati naše lastne rojake govoriti proti katol. šolam in hvaliti javne šole, dasiravno sami ni-so hodili niti v javno, niti v drugo v tej deželi. Zatorej vsi oni stariši, kateri želijo svoje otroke prav izgojiti, pošljite jih v svojo domačo, slovensko šolo in — Bog Vas bode zato gotovo blagoslovil."

Zares, zlate besede g. župni-ka! Da bi se tudi vsi slovenski stariši naše naselbine po njih ravnali!

Preselitev trgovine.

Minuli teden se je preselil v svojo lastno hišo na 1134 N. Hickory St. znani trgovec Mar-

tin Gorsich, kjer bo do cela po-večano trgovino z grocerijo in mesom še nadalje vodil. Slo-venska otvoritev se je vršila dne 25. avg. Sobrat Martin Gorsich se cenj. rojakom na hribu toplo priporoča. Svoji k svojim!

Nesreča pri pogrebu.

Minuli četrtek depoldne so pokopali 12letnega dečka Jako-ba Zugel, ki je za dobljenimi ranami vsled opeklin v bolniš-nici sv. Jozefa umrl. Po pog-rebu so se peljali v avtomobilu Jos. Klemenčiča st. njegov sin Jos. Klemenčič ml., dalje oče pokojnega dečka, Martin Zugel in rojak Karol Oklešen iz Chi-cage. Dospevši pred Ruby St. most na iztočni strani, se je vsled prenaple vožnje snelo eno kolo, vsled česar je avto z vso silo zadel v železni steber pri mostu in se prevrnil, da je do cela razbit. K sreči se ni nih-če pri tem nevarno poškodoval. Jos. Klemenčič in Martin Zugel sta bila pač hudo po životu obrezana od zdroblje-nih šip avtomobila, med tem ko se Oklešenu ni nič pripeti-lo. Navedenca se zdravita v bolnišnici sv. Jozefa. Pač sreča v nesreči!

Rojak ponesrečil.

Dne 24. avgusta dopoldne se je ponesrečil na svojem domu 62 l. stari rojak John Jursinich, član dr. št. 29 ko je obešal vr-v za sušenje perila na hodniku (porču) zadej za hišo s tem, da je padel 4 čevlje na tla. Pri tem si je zlomil levo nogo nad kolonom in levo roko pod ko-molcem. Ponesrečenca so pre-peljali v bolnišnico sv. Jozefa, kjer bo polagoma okreval.

Poroke.

V sredo, dne 24. t. m. sta sklenila dosmrtno zvezo pred oltarjem sv. Jozefa v naši slo-venski cerkvi g. Fred Korevec in gdč. Zofija Polmin. Ženin je sin g. Antona Korevec, 105 Indiana St., a nevesta pa je hčerka g. Johna Polmin, 1408 Clement St.—Istotako sta sklenila dosmrtno zvezo v cerkvi sv. Jozefa v sredo g. Jernej Mihevec in gdč. Ana Horvat. — Dalje sta bila v torek poro-čena v tukajšnji poljski cerkvi Sv. Križa, g. Anton Ivanšek, sin pok. Petra Ivanšek, 528 Marble St., in gdč. Victoria Kozlowski, hči g. Franka Koz-lowski, 1428 Elizabeth St. Po-ročil ju je Rev. A. S. Olzewski. Bilo srečno, na mnoga leta!

Naznanilo in zahvala.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm tužno vest, da nam je dne 23. avgusta ob 9:40 zvečer po kratki bolezni v Gospodu za-spala naša ljubljena hčerka oz. sestra

GERTICA,

stara šele dve leti. Na tem mestu se najiskrenejše zah-valjujemo vsem, ki so nas prišli tolažiti v trenutkih neiz-merne bolesti zaradi izgube ljubega nam otroka. Poseb-no pa se zahvaljujemo vsem onim, ki so naši nepozabni hčerki darovali cvetlice in vence to so bili: družina Frank Jurjovec, družina Hochevar, Miss Mary Marinšek, Miss Karolina Tič, Miss Mici Koporec, družina Kobilca, družina Anton Banich, družina Darovic, družina Dolan, družina Omerza in Mr. in Mrs. Kosak ter družina Gottlieb. Enake naša prisrčna zahvala vsem onim, ki so se udeležili po-greba.

Zadnjikrat pozdravljena, naša mila Gertica. Bila si nežna cvetka, še ne razcvela. Smrtni angelj Te nam je vzel in presadil v lepši vrt, kjer boš večno cvetela in kjer Tvoje cvet ne bo nikoli zvenel. Tvoja lepa dušica se je lo-čila od nas in splavala v nebesne višave, kjer si angeljček med angeljčki. Da, bila si že tukaj angeljček, zato nas je ta ločitev tem bolj potrla in nam zadala globoko strčo rano, ki ne bo prej ozdravela, dokler smrt tudi nas ne zdru-ži s Teboj.

Tvojega nežnega telesca naj ne tlači težka zemlja. Pokrili smo ga s cveticami. Spavaj, ljubljena Gertica, spavaj mirno, cvetka med cvetkami, dokler se ne snidemo nad zvezdami.

Zalujoča rodbina:

Leo Jurjovec, oče.

Gertrude Jurjovec, mati.

Leo F. G. Jurjovec ml., bratec.

Chicago, Ill., dne 27. avgusta 1921.

Dramatika.

"STARI IN MLADI".

Drugo dejanje.
(Nadaljevanje.)

JAMNIK (ganjen). Metka, malo trd sem bil zadnjič s Teboj, pa ne zameri. Hotel sem le Tebi dobro.

METKA. Je že vse dobro! To sem že davno pozabila.

JAMNIK. Zapisal sem Ti samo 300 goldinarjev. Pa vem, da še teh ne dobiš drugače kakor s tožbo. Pri nas gre vse rako-vo pot. Prazne Te pa ne pustim. Pridržal sem si drvošec, ki je dvakrat toliko vreden in tega imej za doto. Brž, ko se omo-žiš, je Tvoj.

METKA. Oh, očka, kako ste dobri!

TINE. Bog Vam plačaj to dobroto!

BLAŽE. Punica, dobila si lepo doto.

JAMNIK. Samo tega Vas prosim, da o tem ne poveste nič Francetu ali njej in sploh nobenemu ne.

BLAŽE. Kakor želiš.

JAMNIK. Že zdaj se mi slabo godi, kako bi potem ravnala z menoj mlada dva.

METKA (sočutno). Torej slabo se Vam godi?

JAMNIK. O Bog! Res, da nisem, bogve kaj pričakoval, ali takega ne. Saj je nazadnje vseeno, če je človek sam, da le ima, pa se mi je vendar hudo storilo, ko sta me od mize odrinila in se mi nosi jed kakor beraču.

BLAŽE. To je grdo! Fej!

JAMNIK. Silno sem jima na poti. Kar storim, ni prav. Ne znam ne jesti, ne spati, ne hoditi, ne govoriti — ah še kajenja mi ne privoščita. (Otrese pepel iz čedrice.)

METKA. Da sta taka? Sram ju bodi!

TINE. Žena je tega kriva! O jaz sem marsikaj slišal o njej. Ni ga slabšega kot kmet, ki se pogospodi.

JAMNIK. E, e — tudi sin ni dosti boljši. Nikoli ne po- tegne z mano in če je pravica še tako očitno na moji strani.

BLAŽE. Hm! Zateleban je vanjo do ušes. Kaj hočeš? On se bo šc učil.

JAMNIK. Časih pravim: kar v stari malin se bom pre- selil in tam čakal smrti, da se ognem vsem ljudem.

BLAŽE (smeje). Beži, beži! Kje boš dobil Habakuka, da bi ti južno nosil. In pa — tam tudi straši. Oče bi se Ti pri- lazali. (Timetu.) Veš, v tem mlinu so njegov oče padli pod kolo, ko jim je zdrsnilo in so bili zmečkani.

JAMNIK. Blaže, kdor toliko prestopi kot sem jaz, on ne pozna strahu.

METKA. Za cel svet ne bi šla tja sama.

BLAŽE. O tudi mene ni strah. Ljudje pa se ogibljejo mlina kakor vruga. Vendar pustimo take misli. Jernejec, zaroko smo sklenili, zdaj pa bomo nekoliko pili. Iz žalosti se vzdrami in pojdi v gostilno z nami!

JAMNIK. Ne morem, ko sem jaz sam doma. A vi le poj- dite v gostilno sami.

BLAŽE. Saj bi dal tukajle zanj, pa nismo brez skrbi. Veš kaj, Jernejec, poslali Ti bomo polič vina v čebelnjak. Tam ga v miru použij! Tam si najrajši, mi pa pojdim!

JAMNIK. Hči, pridi še kdaj! Takole popoldne ob ne- deljah gresta onadva prav gotovo, če ne iz vasi, pa v domačo gostilno.

METKA. Vsako nedeljo bom prišla, če me bo le gospodi- nja pustila.

TINE. Oče, ostanite zdravi in potrpite. Tudi jaz si u- stanovim dom in jeni se Vam bo drugače godilo.

JAMNIK (pol jokaje). Bedita srečna! Ne pozabita oče- ta. (Sežejo si v roke.)

BLAŽE. Nekdo gre. Kar pojdim. (Odidejo.)

4. prizor.—Jamnik, Šepar.

ŠEPAR. Kaj so pa ti delali tukaj?

JAMNIK. Obiskat so me prišli.

ŠEPAR. Seveda Franceta in Alene ni doma. Ali sta kaj povedala, kdaj da prideta?

JAMNIK. Hm, meni bosta pravila, ko se toliko zmenita zame, kot za lanski sneg.

ŠEPAR. Pred nočjo se menda vrneta? S Francetom bi tako rad govoril. (Stopa nestrpno sem in tja.)

JAMNIK. Če se Ti mudi domov, pa meni naroči!

ŠEPAR. Bah, moram sam govoriti.

JAMNIK. Potem sedi in povej, kako se Ti godi? Koliko časa Te že nisem videl?

ŠEPAR (sede). Pehanje za kruhom, to je naše življenje. Ko bi človek mogel tako počivati kakor Vi. Blagor Vam!

JAMNIK. Meni blagor? O kako se motiš! Nobenemu hlapecu se slabše ne godi, kakor se meni v rojstni hiši.

ŠEPAR. Kaj pa Vam je hudega?

JAMNIK. France in Alena delata slabše z menoj kakor s pritepenim tučcem.

ŠEPAR. Mislim, da ženete preveliko glorio. Stari ljud- je ste sitni. Iz rok daste, a bi vedno še radi vse obvladali. Ka- dar je človek dodelal, potem naj se udano pripravlja na smrt in naj pusti mlade, da delajo po svojem prevdanku.

JAMNIK. Vidim, da ste vsi enaki.

ŠEPAR. Kolikor toliko. Sicer pa ne vem, kako ravnati z Vami. Morda res ni vse prav. Alena je vsa pasja.

JAMNIK. Ne bom Ti pravil. Mica naj Ti pove. Saj sem ji zadnjič vse potožil.

ŠEPAR (zopet vstane in hodi gor in dol). Mislim, da mo- rata že priti. K dežju se pripravljaj. Ljudje se že davno vra- čajo.

JAMNIK. Nekaj je zaropotalo zunaj.

ŠEPAR. Pripeljala sta se.

JAMNIK. No, pa govori s Francetom! In malo ga lah- ko posvariš. Jaz pa grem k svojim čebelam.

ŠEPAR. Če pride pogovor na to. V tuje razmere se nerad vtikam.

JAMNIK (odide).

5. prizor.—Šepar, France.

ŠEPAR. Pozdravljen, France!

FRANCE. Kaj pa je Tebe prineslo k meni?

ŠEPAR. Nekaj važnega imam govoriti s Teboj. Kje pa je Alena?

FRANCE. Menda se preoblači. Kaj boš povedal?

ŠEPAR. Rad bi sam govoril s Teboj. Ali ne bo Alene kmalu sem?

FRANCE. Kmalu ne. Saj veš, da ženske niso hitro o- pravljene. Sediva no!

ŠEPAR (ko sedeta). France! Zadnjič — tega mora biti že poldrug mesec — je bil pri Tebi gospod agent Kragelj, ki me je pomotoma izdal. Že veš, kako. Ti si mu obljubil, da boš mol- čal in si res tudi. Se meni nisi hotel o tej stvari nič praviti, dasi sem tega čakal vsak dan.

FRANCE. Ali ni bilo prav tako? Kaj bi Te vznemirjal!

ŠEPAR. Gotovo prav! Ker si doslej molčal, upam se Ti nekaj razodeti. In ti me poslušaj in ubogaj, če Ti bo moj svet povšeči. — Nekaj si gotovo že slišal o Prelesniku, da denar po- nareja in da jih je že veliko obogatil. Tudi jaz sem z njim v zvezi eno leto sem tako, da razpečavam, zlasti po sejmech krpi- e. Ni težak opravek.

FRANCE. A presneto — nevarno.

ŠEPAR. Ne tako nevarno. Denar gre hitro iz rok v roke in prvotni vir se da zmerom težko dognati. Ne, o tem se bova še bolj natanko pomenila, če boš hotel. Z nekim dugim vprašan- jem sem prišel danes do Tebe. Glej, Prelesnik dela denar po skritih krajih, kjer ni nevarnosti, da ga zalotijo. Jaz pa po- znam neko mesto, ki je kakor nalašč pripravno za njegovo de- lo. In to je — Vaš stari malin. Pravijo, da straši v njem in vse se ga ogiblje še po dnevi. V hosti je, da se ne vidi, dokler re prideš do njega. To je prostor, ki sem ga Prelesniku nedav- no priporočil in precej je bil zaj vnet. — Zdaj veš, čemu sem prišel k Tebi.

FRANCE. Da bi ta malin odstopil in dovolil v njem de- lar delati?

ŠEPAR. Kakor praviš.

FRANCE. E, bojim se.

ŠEPAR. Koga in česa? Živ krst o tem ne izve. Prelesnik bo delal ponoči. Po dnevi bo spal ali prežal na nevarnost. Po- polnoma brez skrbi si lahko. Ti ali jaz bi mu nosila hrano, tu- di samo ponoči.

FRANCE. Vseeno se mi zdí nevarno.

ŠEPAR. Pomisli, ne bo zastoj. Dal Ti bo za to zavetje več nego si misliš — in to pravega denarja.

FRANCE. Kdor tatu pomaga, on je

ŠEPAR. Norec! Ali je to tatvina ali goljufija? Da je de- nar le dobro narejen. Delaj ga cesar ali kmet.

FRANCE. Kaj tisto. Kazen je pa silno huda kogar zasa- čijo.

ŠEPAR. Tebi se ni treba nič bati. Vzemimo nazadnje, da Prelesnika res ujamejo; Ti se lahko izgovoriš, da o vsem tem nisi nič vedel. Kaj me briga, lahko rečeš, kdo hodi ponoči v moj malin in po kaj. Komaj vem, da je moj.

FRANCE. Lagaj bi.

ŠEPAR. E, kadar gre za kožo, kdo ne laže? Sicer pa, ka- lor hočeš. Lep zaslužek brez vseh težav zavržeš. Prelesnik si- ajno plača. Toliko Ti rečem.

FRANCE. Pa da bi mu hrano nosil?

ŠEPAR. Če nočeš, pa ne. Nosil jo bom jaz. Seveda, boljši bi bilo, da bi se menjala. Ti bi se zdel manj sumljiv, ker je ma- lin Tvoj.

FRANCE. Kdaj bi začel?

ŠEPAR. Začel bi takoj, če si zadovoljen. E, ne bodi zajec. Pri meni je Kragelj in jaz ga pošljem k tebi, da mu pokažeš ma- lin. Saj pri vsem tem Ti ne boš skoro nič prizadet.

FRANCE. No, pa ga polji! Vraga, saj se dandanašnji tako ikjer nič ne zasluži. Pošten bodi — pa boš berač vse življenje.

ŠEPAR. Tako je, France! To sem jaz že davno izprevidel.

ŠEPAR. Tako je, France. To sem jaz že davno izprevidel. Zdaj pa kar grem, precej pride Kragelj. Pred ženo bodi opre- zen. (Vstane. Odhajaje zaupno.) Če boš p a hotel denar raz- pečavati, bo še boljše zate. (Pol tiho.) Jaz imam že pettisoč na strani. (Odide, ko se začujejo v veži koraki in Alenin glas.)

6. prizor.—France, Alena.

ALENA (rdeča v obraz, drži v roki šop papirjev očita je.) France, kako, da še teh računov nisi poravnal? (Položi papir- je na mizo.) Pot iz mesta jih je ravnokar prinesel.

FRANCE. Kakšne račune?

ALENA. Pogledj! (Prelaga papirje.) Račun od godcev 15 goldinarjev. Buteljke vina 20 goldinarjev. — Čaj rum in drugo 15 goldinarjev. Dve vožnji 4 goldinarje.

FRANCE (začuden). Kako je to mogoče? Saj sem Ti dal zadnjič 200 goldinarjev, ko si šla v mesto, da bi poravnala ta dolg.

ALENA (se zasmee). Ha, ha, ha. Onih 200 goldinarjev sem dala šivilji, pa še dosti ni bilo. Za perilo, za poročno krilo itd. No ona me bo že počakala, ker sva dobri prijateljici in sem ji časih pomagala.

FRANCE (potr). Alena, kaj bo iz tega?

ALENA. Kaj hoče biti? Plačati se mora.

FRANCE. S čim?

ALENA. Z denarji. Ne bodi vendar tako preprost! Ali hočeš, da bodo ljudje naju čez zobe vlekli.

FRANCE. Odkod jemati? Povem Ti odkrito, da sem po- polnoma na suhem. Nad 500 goldinarjev me velja samo ženit- nina.

ALENA. I, kaj pa je to! Toliko velja vsaka boljša kme- čka svatba.

FRANCE. Ne, ne, Alena. Tako ne pojde. Nad 20 hras- tov sem že prodal.

ALENA (sede). Kakor hočeš. To vendar veš, da je vsak začetek težak.

FRANCE. Vem, a kakšen bo konec? Malo prehudo de- lava.

ALENA. Ne morem pomagati. Saj sem Ti preje pove- dala, da se bo moralo marsikaj napraviti. In Ti si mi vse ob- ljubil. Zdaj pa (pokrije obraz z rokami) — no, je že prav.

FRANCE (sede k mizi in se zamisli).

ALENA. Vzela sem Te iz gorke ljubezni, pustila mesto, kjer se mi je tako dobro godilo.

FRANCE (omehčan). Kaj naj storim?

ALENA (s tresočim glasom). France, ako me nimaš rad, povej naravnost!

FRANCE. Kaj govoriš tisto!

(Dalje prihodnjič.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Nekemu društvu v Sprin-
field, Ill. in v Pennsylvaniji:

Dasiravno se je urad uredni-
štva in upravnštva našega li-
sta preselil v Joliet, Ill. še 1.
decembra 1920, torej pred 9
meseci, pošiljate za "Glasilo"
določena pisma še vedno na sta-
ri naslov, v Chicago. Na treh
mestih lista je natančno ozna-
čen naš sedanjí naslov: 1004 N.
Chicago St. Joliet, Ill. Ta na-
slov bo Vam gotovo znan, ker
se sedaj nahaja naša pisarna v
Jednotinem uradu.

Gorjača, San Frisco, Calif.—

Le oglašite se. Iz Vaše nase-
bine so dopisi zelo redki. Poro-
čajte nam, kaj naši rojaki tam
delajo in kako se imajo v naj-
bolj zapadni naselbini Zdrže-
nih držav! Pozdrav.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vse tajnike in tajnice krajev-
nih društev s tem ponovno opo-
zarjamo, da naj vsako suspen-

dacijo članov naznanijo tudi u-
pravnštvu "Glasila." To ve-
lja naravno tudi za odstopile in
izločene člane. Ker suspendo-
vani člani ne plačujejo naročni-
ne, tudi do prejemanja lista ni-
so opravičeni.—Zastoj bi go-
tovo rad vsakdo list prejemal
in čital!

Himen.

Dne 23. avgusta se je na Wil-
lardu, Wis. poročil rojak Albin
Zakrajšek iz Chicaga z gđc.
Heleno Pekol hčerko tamošnje-
ga farmerja in bivšega willard-
skega župana Joe Pekol-a. Po-
ročil ju je ženinov brat Rev.
Kazimir Zakrajšek. Svatha se
je vršila na nevestinem domu.

Novoporočenca odpotujeta v
kratkem v Chicago, kjer si na-
pravita svoj dom.—Mnogo u-
speha in sreče!

PRISTOPAJTE H K. S. K.
JEDNOTI.

Naznanilo in zahvala.

Z žalostnim srcem naznanjamo, da je po svojem truda-
polnem življenju po kratkih mukah vsled ponesrečene ope-
racije, dne 15. avg. t. l. na praznik Marijinega Vnebovzeta
za vedno zatisnil svoje trudne oči in mirno v Gospodu za-
spal previden s sv. Zakramenti, dragi soprog in nepozabni
oče gospod.

MIHAEL KOBAL

Pokojsnik je bil rojen 22. sept. l. 1862 v vasi Orešje
hiš. št. 2 fara Sv. Lenarta na Colu pri Vipavi. V Ame-
riki je bival 24 let in sicer neprenehoma v La Salle, Ill.
ali okolici.

Tukaj zapuša žalujočo vdovo in dva odrasla sinova.
Pogreb se je vršil iz hiše žalosti (Crockettsville) v sloven-
sko cerkev Sv. Roka v La Salle — odtod pa na pokopališče
Sv. Vincencija. Pogrebne obrede je izvršil g. župnik Rev.
F. Saloven.

Dolžnost nas tudi veže da se ob tej priliki zahvalimo
vsem onim, kateri s onam v žalostnem času priskočili na
pomoč, darovali vence, se vdeležili pogreba itd.

Za krasne vence se zahvaljujemo: Dr. sv. Družine št.
5 K. S. K. J. dalje družini Fr. Kobal, družini Paul Kobal
(Appleton, Wis.) družini John Postar in sorodnikom,
gospej Bar. Matijaš iz Wenone, Ill. z hčerkami, dalje so-
sedom in prijateljem Mr. in Mrs. Kladnik Mr. and Mrs. Sa-
jovec, Mr. in Mrs. Meglen, Mr. in Mrs. Kovačič, Mr. in
Mrs. Zahrastnik, Mr. Gregorič in vsem ostalim, katerih
imena nam je nemogoče navesti.

Posebna zahvala Mr. Znidaršiču in Mrs. Brglez za o-
pravljene molitve.

Tebi dragi soprog in mili oče, pa naj Vsemogočni po-
deli sveti raj.

Večna luč naj Ti sveti v rajskih višavah!

Nad zvezdami že blaga duša Tvoja biva,

Ko v grob tvoj, žalost, bridke solze zliiva.

Nikjer, nikjer, tolažbe sreč ni,

Le križ nam sveti govori:

Da zopet vidimo se,—nad zvezdami!!

Zalujoči ostali:

Johana Kobal, soproga

Michael F. Kobal, jr., sin.

Augustine Kobal, sin.

La Salle, Ill., dne 23. avgusta 1921.

ZA AMERIŠKE SLOVENCE

izdeluje najbolje, najceneje in najzanesljivejše vsa NOTARSKA DELA
kakor affidavite, pooblastila, kupne pogodbe za tu in stari kraj:

John Jerič

SLOVENSKI NOTAR.

1849—West 22nd Street.

Chicago, Ill.

Za vsak slučaj mu pišite za pojasnila in od njega boste dobili prava
navodila.

Nikjer ceneje! Nikjer hitreje!

ne bodo poslali vašega denarja v staro domovino, kakor pri nas.

Da bo nam odslej mogoče še bolj postreči našim rojakom, zato
smo organizirali pri našem podjetju "EDINOSTI" posebni bančni od-
delek, ki se bavi samo s pošiljanjem denarja.

Novo boljše zveze s staro domovino nas sedaj omogočajo, da do-
stavimo denar v stari kraj na dom prejemnika v dveh do treh tednih

Zato, kadar pošiljate svoj denar v stari kraj, obrnite se s zaupa-
njem na nas in boste najbolje postreženi.

Mi se ravnamo pri pošiljanju po najnižjem dnevnem kurzu.

Za cene denarja glejte v list "Edinost."

Vse pošiljave pošljite na:

Bančni oddelek "Edinosti"

1849-West 22nd St.

Chicago, Ill.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravljanje:

1004 N. Chicago St.

JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

Naročnina:

Za štane, na leto\$1.20

Za neštane\$2.00

Za inozemstvo\$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the

GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

1004 N. Chicago St.

Phone: 1048.

JOLIET, ILL.

Subscription price:

For Members, per year\$1.20

For Nonmembers\$2.00

For Foreign Countries\$3.00

Dobrodelnost se doma začenja.

V št. 98 "Ameriške Domovine" smo minuli teden čitali obširen uvodnik pod imenom "Za Ruse podpora, za rojake nič", katerega bi najrajši dobesedno tudi na tem mestu priobčili. Urednik "A. D." predbaciva slovenskim socialistom v Ameriki netaktno postopanje, ker se za Ruse bolj zanimajo, kot pa za svoje lastne rodne brate.

Ko smo pred leti ameriški Slovenci nabirali prostovoljne milodare za vojne sirote v stari domovini, so se nam ti rešitelji in prijatelji naroda rogali čes, da je v domovini dovolj hrane in da ljudstvo ne bo nosilo starih cunj. Iz agitatorjev te plemenite ideje so celo norce brili, da smo kraljevaši itd. — Naše delo je bilo dovršeno brez pomoči teh "prijateljev" ljudstva. Narod v domovini bo dobrosrčnim ameriškim Slovincem vedno hvaležen, ker so mu ob času sile na pomoč priskočili.

Koliko so prejeli Slovenci v domovini od onega milijonskega sklada, je lahko izračunati, ker se celokupna svota suče okrog samih 000: Ljudstvo na Kranjskem še dandanes po listih povprašuje: Kje so oni obljubljeni tisočaki! — Kje? v Blaznikovi tiskarni! —

Od meseca junija letos, ko je elementarna katastrofa zadela cvetočo zapadno naselbino Pueblo, Colo., se je pričelo širrom Amerike nabirati milodare za prizadete rojake. To podporo nabiramo še danes.

Naši, nad vse napredni socialisti se za te nesrečneže dosti ne brigajo; pač so pa te dni razpisali veliko kampanjo za svoje bedne "bratce" in sodruge" v sovjetski Rusiji. Klub št. 1. J. S. Z. v Chicagu je v to svrhu daroval iz svoje blagajne \$40. Zdaj bo ruska domovina rešena! Za nesrečne rojake v Pueblo pa označeni klub ni niti "fika" prispeval! — Svoji, k drugim!

V Združenih državah imamo okrog 700 organiziranih slovenskih socialistov. Ako bi sleherni izmed teh za Ruse daroval 100 dol., bi bila ta pomoč le kapljica vržena v morje napram 25 milijonom stradalajočim in zapeljanim Rusom.

Res, da so Rusi omilovanja vredni, ker morajo vsled dveh modernih carjev (Lenina in Trockija) toliko gorja prestajati. Niti vsi ameriški Slovenci, niti vsi socialisti jih ne morejo rešiti bede, ampak pomagala jim bo vlada Združenih držav, Amer. Rdeči Križ, razne velesile in Mednarodni Rdeči Križ.

Nikomur ne oporekamo darežljivosti. Svoj denar lahko podariš Turkom, Kitajcem ali Rusom; nikakor pa ni to umestno, da se tujemu, oddaljenemu in neznanemu prosjaku nudi pomoč, med tem, ko imamo pod lastno streho dosti naših domačih nesrečnikov in beračev, ki so nam po grudi, rodu, jeziku in krvi naši bratje!

Ameriški Slovenci in Slovenke! Ne pozabite v prvi vrsti vsled velike povodnji prizadetih rojakov v Pueblo, Colo.!

Potne legitimacije v Jugoslaviji

Komur še ni znano, kako svobodo uživajo naši rojaki v stari domovini, katero mi Amerikanci nazivamo Jugoslavija, naj prečita naslednje vrstice.

V št. 32 znanega ljubljanskega tednika "Domoljub," z dne 10. avg. t. l. stoji na strani 341 med domačimi novicami nastopna senačna vest:

Potne legitimacije s fotografijo mora imeti vsakdo, ki potuje po notranjosti države. Oproščeni so le oni kmetje, ki vozijo živila na trg v mesto in jim je treba le legitimacije od občinskih oblasti pa brez fotografije. Te legitimacije so veljavne za dva meseca, ostale za eno leto.

Če bi sploh v resnici črno na belem ne čitali te najnovejše odredbe jugoslovanske vlade, bi si mislili, da je to kaka navadna šala, ali smešnica. Da zares, take šale uganja slavnega belgrajskega vlada z našim ljudstvom, odkar je bilo ujedinjeno in "osvobojeno!"

Je li sploh živimo še v vojnih časih? Letos 11. novembra bodo potekla že tri leta, odkar je svetovna vojna končana; v naši ljubi in slavni Jugoslaviji pa menda do danes še tega ne vedo? Če bi to najnovejšo vest o "svobodi" v naši stari domovini kakemu pristnemu Amerikancu povedali, bi Vam zavrnil, da se lažete. A vendar je bridka resnica!

Koliko so morali naši hrabri Slovenci in Hrvatje prestati, da so se po stoletjih otresli avstrijskega jarma! Ob razsulu črnožolte Avstrije se jim je obetalo zlate gradove: samoupravo, popolno svobodo itd. — Danes pa imajo upravo in svobodo po Pašičevem načinu, da jim celo po svoji lastni grudi ni dovoljeno svobodno potovati.

Kdor živi n. pr. v Ljubljani, pa najsibo že Peter ali Pavel in bi šel rad kako nedeljo obiskat svojega sorodnika v Domžale, ali v Vižmarje, ali v Zalog, ali v Šmarje, ali na Vrhniko ali v Borovnico, ne more tega izvršiti, če nima uradne potne legitimacije s fotografijo. Celo mlekarice, ki iz Dravlj in Sentvidla sleherni dan vozijo mleko v Ljubljano, so baje v tem prizadete; imeti morajo legitimacijo, poteno od župana. Če so pri tem tudi mlekarice v Bosniji in Hercegovini prizadete, da nimajo

tič, ki žene svojo kravo po več ur daleč na semenj; treba bo torej vzeti za kravo živinski list, zase pa potni list, toda brez fotografije. Kako smešen bi bil potni list, če bi kmeta s kravo vred skupaj slikali!

Gotovo bo ta nova odredba SHS vlade veljala tudi za romanje, razne večje izlete itd., ker so isti s potovanjem peš in po železnici v tesni zvezi. — Oj, slavnoznani Ben Akiba! Kje si? Ali si se sedaj v Jugoslaviji nastanil?

Označena odredba glede potnih legitimacij je največji škandal na narod, kar smo jih zadnji čas čitali, ker omejuje ljudstvu po božjem in človeškem pravu zajamčeno svobodno gibanje na svoji lastni zemlji: Živela torej "svobodna" in "demokratska" Jugoslavija!

Kaj bi mi počeli in rekli, če bi bile slične legitimacije tekom minule vojne tu pri nas v Ameriki vpeljane? Vlada je pač pazila na sumljive osebe, podanike sovražnih držav; nam Slovincem se pa v tej zadevi ni skrivil niti en las. Vsakdo je lahko potoval v najbolj nevarnem času iz kraja v kraj, kot potuje danes, ali kakor je potoval pred vojno.

Dandanes bodo imeli fotografi v Jugoslaviji dela čez glavo. Ker ne bo pretežna večina ljudstva vedno doma za pečko čepela, bo torej treba za vsakega, da si omisli uradno potno legitimacijo s fotografijo in brez fotografije. Treba bo na tisoče fotografij. In pa stroški vsled te bedaste odredbe. Slike pri fotografu ne bodo zastoj. Poleg tega bo gotovo treba legitimacijo tudi kolekovati. — Plačaj uboga slovenska para in molči!

Ta članek smo pred vsem napisali našim ameriškim rojakom v poduk in svarilo. Koje vleče tako hvalisana "svoboda" v Jugoslavijo. Marsikdo se je že bridko kesal in preklinjal uro, ko je zapustil v resnici našo svobodno Ameriko. O nji sanja in vedno govori. Želi si nazaj, pa ne more, ker nima denarnih sredstev.

Se nekaj novega in zanimivega smo te dni zvedeli iz stare domovine:

V Jugoslaviji bodo letos s 15. sept. vse potovalne pisarne podržavili. Vlada je že vse koncesije agentov raznih parobrodskih družb preklicala. Jugoslavija bo torej menda edina moderna država na celim svetu, ki se bo bavila tudi s "šifkartarijo." Že sedaj je bilo težavno za našega izseljenca, ki je potoval v Ameriko; zanaprej bo pa še hujše. Tako je dandanes v Jugoslaviji!

Životopis pok. srbskega kralja Petra.

Pokojni Peter Karadžordžević je bil rojen v Belgradu, dne 12. julija 1844; sin kneza Aleksandra in Perzide. Prvih 10 let je preživel Peter v Srbiji. Višje šole je pohajal v Genevi na Švicarskem in v Parizu, l. 1862. je bil vpisan v francosko akademijo v Saint Clyru, odkoder (tj. l. 1864. izšel kot vojni častnik, nakar je do l. 1867. nadaljeval svoje vojaško izobrazbo v vojaškem učilišču v Metz, Alsacija. Ko se je pričela prusko-francoska vojna, je Peter Karadžordžević vstopil kot prostovoljec v legijo tujcev (Legion etrangere) francoske vojske. Malo je manjkalo, da ni bil Peter ujet. Bilo je v najhujši zimi, ko so ga obkolili sovražniki na obalah reke Loire, Peter si ni mogel drugače pomagati, zato je skočil v deroče valove in preplaval na drugo stran.

L. 1858. je bil njegov oče, knez Aleksander, prisiljen, da se je odrekel srbskemu prestolu in je v korist Obrenovičeve dinastije. Štiri leta po skončanju prusko-francoske vojne je prišlo do tega, da so se Srbi spuntali proti nadvladi Turkov. Tedanji knez Karadžordžević ni držal križem rok, ko se je njegova domovina borila proti Turkom "za krst častni i svobodu zlatnu", zato je proti želji svojega očeta vstopil v srbsko vojsko prostovoljec in pod poveljstvom gen. Petra Mrkonjića vodil uspešno borbo proti Turkom v Bosni. Istočasno je Peter pisal srbskemu vladarju, knezu Milošu Obrenoviču, da naj bi pozabil sovraštvo med dinastijami. Namesto odgovora je Obrenović poslal v Bosno nekega najemnika Zeca, da bi Petra umoril. Kmalu na to je Peter moral iztopiti iz srbske vojske.

Oženil je se Peter Karadžordžević l. 1883. s starejšo hčerjo črnogorskega kneza Nikete Petrovića, kneginjo Zorko. Več let je ostal na to v Črnogori. Kneginja Zorka je umrla l. 1890, zapustivši mu hčer Jeleno, roj. 1884, in dva sina Gjorgija in Aleksandra, sedanjega regenta. Od svoje žene, pa dokler ni prišel kralj Peter

Švicarskem, kot begunec. V prognanstvu je preživel celih 40 let.

Njegov kraljevi poklic življenja je potemnjevala grozna žaloigra — umor njegovega predsednika, kralja Aleksandra Obrenovića in kraljice Drage, ki se je vprizorila v palači v Belgradu, dne 10. junija 1903. Sum, da so bili v dotično zaroto vpeljani člani Karadžordževićeve rodovine, katere član je bil kralj Peter, da uničijo tekmujočo vladarsko Obrenovičevno rodovino, katere zastopnik je bil umorjeni kralj Aleksander, in katara zarota je baje takoj peti dan po smrti Aleksandra postavila na tron kralja Petra, ni bil nikdar dovolj pojasnjen in madež odstranjen. In raditega je bil kralj Peter v l. 1911., ko je potoval po Evropi in posetil razne kraljevske dvore, nekako bolj hladno sprejet.

Nad 50 oseb je bilo umorjenih in ranjenih v kraljevski palači, ko je 40 vojnih častnikov vdrla v palačo in postrela vse, ki so se jim zoprtavljali, da bi jim bili zabranili vstop v prostore, kjer se sta istočasno nahajala kralj Aleksander in kraljica Draga. Umorili so kralja in kraljico, ki sta se skrila v nekem kotu in tičala v objemu. Njeni trupli so potem zagnali iz palače skozi zapahnuena okna, da se je prebilo steklo in skupaj s trupli zažvenketalo na tlak pred palačo. Istočasno sta bila umorjena tudi dva vladna ministra v njunih domovanjih.

Po grozni tragediji in katastrofi srbskega kralja Aleksandra Obrenovića in njegove žene kraljice Drage Mašin, je Peter Karadžordžević sprejel ponujen mu srbski prestol. Prepjal je izjavil, da sprejme srbsko krono le pod pogojem, če ga narodna skupščina soglasno izvoli svojim kraljem. Do tedaj je Peter ostal v Švici. Ko je skupščina soglasno izvolila Petra za kralja Srbije, se je Peter vrnil v Srbijo v spremstvu vladne deputacije, ki je prišla po njega v Švico.

Na Dunaju je bil novi kralj Peter sijajno sprejet. Pozdravil ga je tedanji mestni župan Belgrada Samenković in jugoslovansko dijaštvo je klicalo: "Živel kralj Jugoslavije!" V Srbijo je prišel kralj Peter

je bil v slovesni obleki. Ko je pripeljal posebni vlak kralja Petra čez donavski most na srbsko zemljo, na katero ni smel Peter stopiti celih 40 let, se je kralj Peter zjokal. V dvoranah na kolodvoru so kralja Petra pričakovali mnogi vladni in diplomatični zastopniki. Prvi svoj pozdrav domovini je izjavil, ko je rekel, da smatra on najsrečnejši dan v svojem življenju oni dan, ko je prvič zopet stopil na rodno grudo po 40 letih prognanstva.

Kralj Peter, 77 let star, s sirovo brado, gluh, oslabele radi visoke starosti, trpeč na ranah, katere so mu zadele zadnje tri balkanske vojske, je odložil skrbi države l. 1919., ko mu je sledil njegov drugi sin Aleksander, kot regent in de-facto vladar nove države Jugoslavije.

Vkljub visoki starosti, se je kralj Peter tekom svetovne vojne izkazal kot najbolj junški vojskovodja. Ko je Avstrija napovedala Srbiji vojno, je kralj Peter vmaknil svoj odstop in se junaško postavil na čelo svoje domovine. Že takrat je bil skoro brez vida sluha ter skoro vedno v oskrbi svojih zdravnikov.

Ko se je sreča obrnila od Srbije, je kralj Peter ostal s svojo vojsko dokler ni bila skoro zadnja posadka pregnana iz Srbije. Od začetka je v kljub nebrojnim porazom, v časih celo osebno tolažil in vodil svojo vojsko.

Kmalu na to je prevzel vrhovno poveljstvo vojske svojega očeta njegov sin Aleksander, ki je bil dne 26. novembra 1918. od starega Karadžordža imenovan regentom. Imenovan je Aleksandra je takoj potrdilo Narodno Vijeće v Zagrebu na Hrvatskem. Tako je stari kralj postal prost težkega državnega bremena, ko se je izvršilo ujedinjenje Srbije, Črne Gore, Slovenije, Hrvatske, Bosne-Hercegovine in Dalmacije, ki so se zjediniile v enotno državo po razpadu Avstrije.

Ne oziraje se na to kaj mislijo nasprotniki srbske vladavine, ostane ime kralja Petra veliko v zgodovini zjedinenja jugoslovanskih narodov.

OSKRBA JAVNEGA ZDRAVJA KOT DOLŽNOST OBČINE.

Mestna občina skuša zaščititi svoje občine pred zločinom v ognjem. Še važnejša je zaščita pred boleznimi. Slab zrak, neprimerne v stanovanju in delavnice utegnejo same na sebi provzročiti bolezen in jo razširiti. Dolžnost mestne občine je, da odpravi take razmere in jih nadomesti s takimi, ki naj pospešujejo javno zdravje.

Delavnice morajo imeti zadosten zračni prostor, tako da vsak delavec dobi svoj delež. Treba da je tam zadostnega svetla, tako da se oči ne pokvarijo. Solnčna svetloba je največji sovražnik bolezni in klic, in treba zato tudi polno solnca. Nekatera napredna mesta delajo raditega vsekar je v njihovi moči, da imajo delavnice, kjer ljudje delajo, in hiše, kjer stanujejo, polno zraka in svetlobe. Delavnice in hiše so podvržene rednemu nadziranju in one, ki ne odgovarjajo predpisom ali potrebam, se obsojijo v razrušitev. Dostikrat se omejuje tudi višina poslopij, tako da ulica ne boji pretemna; mnogokrat ne dovoljuje se uporaba mehkega premoga, ker saje in dim onečišča zrak. Večja mesta vplivajo na to, da se parni stroji v bližini mesta nadomestijo z električnimi.

Ako kdo želi biti zdrav, rav, mora biti snažen. Moder-

in smeti v pokritih vozovih mesto v odprtih in da se smeti zažigajo, mesto da bi se nakopičile v smetiščih.

Razun vsega tega mora mesto skrbeti za odprte prostore, kakor parke javne vrtove, itd., kjer ljudstvo more dobivati več zraka in svetlobe. Tak parki in trgi so prava mestna pljuča.

Dolžnost mesta je tudi, da skrbi za to, da živež na prodaj bodi snažen in prost gnilobe in drugih strupov. Zaloga živeža se redno nadzira in trgovec, ki se pregrešuje, zapade kazni. To se tiče zlasti mleka. Nekatera mesta skušajo prevzeti vse to v svoje lastne roke in ustanavljajo občinske ledarnice in mestne trge. To ne le zagotavlja snažnosti produkta, utegne tudi znižati njegovo prodajno ceno.

Mestna občina skrbi za javno zdravje potom svojega zdravstvenega oddelka (Health Department). Njegova naloga ni le boriti se proti boleznim, kadar se prikažejo, marveč poskušati na vse mogoče načine, da se sploh prepreči njihov prihod. Temu uradu so dodeljeni laboratoriji, zdravniki, bolničarke in klinike. Klinike so odprte občinstvu za brezplačno lečenje.

Dandanes se zavedamo, da ne smemo zamenjati zdravja za more priti v nevarnost radi nemarnosti ene same osebe, ki ima na sebi kako nalezljivo bolezen.

Jugoslav Section Foreign Language Information Service.

Clevelandčani na obisku v Jolietu.

Dne 25. avg. se je v Jolietu mudila ugledna družba Clevelandčanov, dospevša semkaj z avtomobilom. Pri tej priliki so izletniki posetili tudi naš gl. urad in uredništvo "Glasila" in sicer Mr. F. N. Jaksich s soprogo, Mr. Math Grdina, Mrs. Mary Hafner in Mr. Tone Grdina ml.

Pravili so, da so ceste iz Clevelanda do Chicaga in Jolietu krasne in vožnja z avtom zanimiva. Tako so povabili tudi naše slovenske avtomobiliste iz Jolietu, da naj pridejo na obisk v ameriško slovensko metropolo Cleveland, Ohio, dokler je še ugodno vreme. — Če se prej tamkaj ne vidimo, pa na svidenje čez 2 leti na XV. konvenciji K. S. K. Jednote!

Slovenski zdravnik se naselil v Chicagu.

Te dni je otvoril svojo pisarno na 1849 W. 22 St. v Chicagu naš sobrat Dr. J. E. Uršič, doktor vsega zdravilstva, rodom iz Jolietu. Urad ima nad tiskarno "Edinosti", vogal W. 22. ceste in So. Lincoln St. Uradne ure, so od 9 do 10 dopoldne; od 2—4 pop. in od 7—8 zvečer.

Ker čikaška naselbina doslej ni imela slovenskega zdravnika, bo naš domačin, sobrat Dr. Uršič tamošnjim rojakom gotovo dobrodošel. Priporočamo ga tamošnjim našim društvom in članom, ker spada g. Dr. Uršič tudi k naši K. S. K. Jednoti.

Rev. Jurij Trunk došel v Ameriko.

Ameriškim Slovincem dobro znani slovenski pisatelj Rev. Jurij Trunk, bivši arni župnik v Beljaku na Koroškem je te dni srečno došel v Združene države in se nastanil v Zeelandu Severna Dakota, kjer bo prevzel neko župnijo v oni državi.

Gospod župnik Trunk je bil že pred vojno dvakrat v Ameriki, ko je nabiral gradivo za svoje krasno delo "Amerika in Amerikanci". — Dobrodošel v naši domovini! Mnogo uspeha in blagoslova božjega v novem

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. avgusta 1921 skupna izplačana podpora \$1,968,483.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.

Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.

Martin Shukie, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Anton Nemanich, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 N. Hickory St., Joliet, Ill.

Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.

John Wukashinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ADBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

John Dečman, Box 168, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

Uradno naznanilo.

NAZNANILO ASESMENTA 9-21 ZA MESEC SEPT. 1921.

Imena umrlih članov in članic.

Zaporedna številka 65.

565 MICHAEL KOBAL, star 58 let, član dr. sv. Družine 5, La Salle, Ill., umrl 15. avgusta, 1921. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 6. avgusta, 1899, R. 53.

66.

5156 MARJA PRINC, stara 54 let, članica dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., umrla 13. julija, 1921. Vzrok smrti: Izkrvavljenje možgan. Zavarovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 14. decembra, 1911. R. 48.

67.

7731 IGNATZ ANŽLOVAR, star 39 let, član dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., umrl 21. julija, 1921. Vzrok smrti: Ubit v premogovniku. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 20. februarja, 1905. R. 33.

68.

1436 FRANC PUCEL, star 60 let, član dr. sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, umrl 7. avgusta, 1921. Vzrok smrti: Jetera bolezen. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 16. julija, 1900. R. 55.

69.

7462 MICHAEL SPOJA, star 58 let, član dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., umrl 17. avgusta, 1921. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 16. novembra, 1904. R. 52.

70.

3200 ANTON BURGAR, star 51 let, član dr. sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., umrl 7. julija, 1921. Vzrok smrti: Srčna kap. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 3. septembra, 1901. R. 45.

71.

3686 JOHN TOME, star 48 let, član dr. sv. Jožefa 58, Irwin, Pa., umrl 20. junija 1921. Vzrok smrti: Operacija na slepiču. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 12. februarja, 1902. R. 42.

72.

2001 ANNA ADLESIC, stara 56 let, članica dr. Marije Sedem Zalosti, 81, Pittsburgh, Pa., umrla 27. julija, 1921. Vzrok smrti: Operacija na slepiču. Zavarovana za \$1000.00. Pristopila k Jednoti 7. septembra 1903. R. 51.

73.

18142 JOSEPH ZUPANČIČ, star 40 let, član dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., umrl 3. junija, 1921. Vzrok smrti: Ponesrečen na železničnem tiru. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 9. avgusta. R. 33.

74.

22216 JURAJ OREŠCAN, star 44 let, član dr. sv. Michaela 162, Pittsburgh, Pa., umrl 3. julija 1921. Vzrok smrti: Padel v vrelo vodo pri delu. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 17. marca, 1921. R. 40.

Imena poškodovanih in operiranih članov in članic.

Zaporedna številka 90.

653 MARTIN SIMONICH, član dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., operiran 24. avgusta 1920. Opravičen do podpore \$50.00.

91.

22741 RUDOLF MLAKAR, član dr. sv. Jan. Krstnika 11, Aurora, Ill., operiran 11. jul. 1921. Opravičen do podpore \$50.00.

92.

4834 KATARINA DRAGOVAN, članica dr. sv. Fran. Sal. 29, Joliet, Ill., operirana 20. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

93.

1240 MARY PAVLAKOVIC, članica dr. Marije Device 33, Pittsburgh, Pa., operirana 3. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

94.

7996 MARJA DOMITROVICH, članica dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., operirana 9. jul. 1921. Opravičena do

19443 ANDRE KASUN, članica dr. sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., operirana 15. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

96.

2487 ROZALIA DESINA, članica dr. sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., operirana 15. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

97.

9084 MARGARETA DEBEUC, članica dr. sv. Antona Padova, 72, Ely, Minn., operirana 21. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

98.

7517 VERONIKA PERKOVIC, članica dr. sv. Srca Marije 86, Rock Springs, Wyo., operirana 14. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

99.

22396 JOHN GAJDEK, član dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., operiran 12. sept. 1920. Opravičen do podpore \$50.00.

100.

13992 JOSIP SIMČIČ, član dr. sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., operiran 10. jun. 1921. Opravičen do podpore \$50.00.

101.

1920 FRANCES SVETE, članica dr. sv. Ane 127, Waukegan, Ill., operirana 25. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

102.

23289 JOHN C. VIRANT, član dr. sv. Marije Rož. Venca 131, Aurora, Minn., operiran 9. maja 1921. Opravičen do podpore \$50.00.

103.

8871 ALICE JURATOVAC, članica dr. Marije Magdalne 162, Cleveland, Ohio, operirana 17. jul. 1921. Opravičena do podpore \$50.00.

104.

22582 IZIDOR RATKAJ, član dr. sv. Mihalja 163, Pittsburgh, Pa. Opravičen do podpore \$250.00.

MLADINSKI ODDELEK.

Zaporedna št. 115.

1116 JOHN DREMEL, star 6 let, 11 mesecev, 26 dni, član dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., umrl 25. julija, 1921. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Pristopil 25. junija, 1916. Bil je član 5 let in 1 mesec. Starost prihodnjega rojstnega leta 7 let. Opravičen do podpore \$168.00, kateri znesek je bil nakazan pok. starišem 12. avgusta, 1921.

116.

6735 ANNA TOMŠIČ, stara 3 leta, 11 mesecev, 20 dni, članica dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., umrla 11. maja, 1921. Vzrok smrti: Davica in pljučna bolezen. Pristopila 24. novembra 1920. Bila je članica 5 mesecev in 17 dni. Starost prihodnjega rojstnega leta 4 leta. Opravičena do podpore \$24.00, kateri znesek je bil nakazan pok. očetu 12. avgusta 1921.

117.

7326 JOSEPHINE MLAKAR, stara 2 leti, 3 mesece, 20 dni, članica dr. sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., umrla 14. avgusta, 1921. Vzrok smrti: Davica. Pristopila 7. maja 1921. Bila je članica 99 dni. Starost prihodnjega rojstnega leta 3 leta. Opravičena do podpore \$20.00, kateri znesek je bil nakazan pok. starišem 23. avgusta 1921.

Joliet, Ill., 29. avgusta, 1921.

Joseph Zalar, tajnik.

11. izkaz darovalcev

ZA VSLED POVODNI PRI- ZADETE ROJAKE V PUEBLO, COLO.

Kolekta jolietške naselbine:

Dr. sv. Genovefe št. 108
K. S. K. J., dar iz blagajne \$10.00

Dr. sv. Jožefa št. 2 K.
S. K. J., dar iz blagajne 25.00

Nabrano med člani gorinavednega društva .. 19.75

(Darovali so: Anton Golobič \$5.00, Mihael Papež ml. \$3.00; John Zivec st. \$2.00; po \$1.00: John Zivec ml., Leo Dolinšek, Anton Govednik, John Kočevar, Peter Ancl, Martin Kramarič, John Plut st. John Plut ml. in Neimenovan. Josip Ancl 50c, Frank Novljan 25c).

Današnji izkaz jolietške naselbine \$54.75. Dosedanji skupni izkaz sklada jolietške naselbine \$575.03.

Kolekta sklada K. S. K. Jednote:

Člani društva Mar. Sed. Zalosti št. 50 K. S. K. J. N. S. Pittsburgh, Pa.: John Mravine \$10.00, Frank Trempuš \$5.00, John Stokan \$5, John Rogina \$2.50, John Klobučar \$2.50, Frank Vukmanič \$2.00, Josip Kajin \$2.00. — Po \$1: Frank Golobič, John Stajduhar, Mike Zugel, Josip Dolmović, Martin Kral, Geo. Flajnik, II. Anton Kambič in Peter Klobučar. — Niek

Barkopec 50c, John Katkič I. 25c. Nečlani: Frank Rogina \$5.00, Steve Seffer \$5.00, Marko Bubanovič \$1.00, Steve Korenič \$1.00, Filip Denmark 50c

Skupaj 50.75

II. izkaz dr. Sv. Srca Jezusovega št. 54 K. S. K. J. v Chisholm, Minn. Luka Trhlen \$1.56, Martin Germekar \$1.00, in John Krže \$1.00.

Skupaj 3.56

Društvo sv. Alojzija št. št. 95 K. S. K. J. Broughton, Pa. dar iz blagajne 10.00

Člani označenega društva so darovali: 19.95

in sicer: Jakob Brule \$2.00, John Jeskovič \$1.50 Math Petrovič \$1.00 Anton Ipavec. Po 50c: Valent Rudolf, John Kumar, Jos. Suhadolnik, Frank Gaspersi, John Koren, Chas Boshier, Frank Champa, John Subie, Frank Sinkovec, Valent. Luznar, Frank Burkeca, Jernej Janša, John Fajdiga, Fr. Skvarča, Anton Skedel, Anton Merlak in Geo Artnak. — Po 25c Fr. Artnak, Jos. Abram, Anton Vidmar, Jos. Hrovat, John Morave, Anton Wzmek, John Skrbec, John Šajn, Jakob Derleng, Andy Ferle, John Frelich, Fr. Dolenc, Jos. Skedel, Andy Keržišnik, C. D. Philips, Frank Kosele in Frank Jankovič. Ernst Brickner 20c.

Društvo sv. Ane št. 156.

Minn. darovalo iz blagajne 25.00

Društvo sv. Družine št. 136 Willard, Wis. dar iz blagajne 10.00

Članice dr. sv. Rozalije št. 140 K. S. K. J. Springfield, Ill. 7.36

Darovali so: Mrs. M. Persina \$1.00; — po 50c: Mrs. A. Librič, Mrs. S. Zaubi, Mrs. A. Bresan Mrs. F. Potnik, Mrs. J. Dolak, Mrs. A. Kužnik, Miss A. Kužnik, Mrs. Mrs. A. Koloz, Mrs. M. Mlakar Mr. R. Koluvic in Miss M. Henigsmann. Mrs. M. Eger 36c, Mrs. S. Jancek 25c in M. Makuc 25c)

Člani dr. sv. Cir. in Metoda št. 135 K. S. K. J. Gilbert, Minn. 15.65

(Darovali so po \$1.00: Joe Babič, Leo Kuhar, R. Maurin, R. Susterich, Anton Erchul, Anton Indihar in Fr. Koshar. — Leo Erchul 75c. — Po 50c: Martin Godec, Jno. Zalar, Joe Tomšič, Fr. Grebene, Joe Moren, Anton Urh, John Zalar, Jack Godec in Anton Champa. — Po 30c: Joe Zupane, Frank Koželj, Joe Babič. — Po 25c: Jno. Stebe, Pavel Šiltz, Val. Čampa, Jakob Godec, Frank Ambroš Andy Šavs, Math Marolt, Joe Pajk, Jno. Domonowski in Andrej Zupane.)

Milan Sokolović, rodom Macedonec, živeč v Waukegan, Ill. 1.00

Poslal gornji znesek z geslom: "Naprej vsi Jugoslovani za pomoč za naše nesrečne sobrate v Pueblo, Colo! Samo to znači, da živimo po geslu: Svoji za svoje!" — Posnemanja vredno!

Današnji izkaz \$ 198.02

Zadnji izkaz 3000.09

Skupaj \$3198.11

Jos. Zalar, taj. John Grahek, blag

PRAVICE IN DOLŽNOSTI SPROGA ZENE IN DECE V DRUŽENIH DRŽAVAH.

Postave glede pravic in dolžnosti starišev in otrok so doživele veliko spremembo, od kar je ta dežela postala neodvisna. Pred 150 leti pod takozvano Common law, zakonskim sistemom, ki je prevladal v starih časih na Angleškem in v mnogih pogledih tudi v Združenih Državah ob začetku svojega narodnega obstanka, je imela omožena ženska le kaj malo pravic. Ko se je poročila, je vsa njena osebna lastnina oblačila/ dragulji, pohištvo itd., postajala absolutna lastnina njenega moža. S poroko si je soprogo zagotavljal pravico upravljalati njena posestva po svoji najboljši volji. Omožene ženske niso mogle skleniti nikakih pogodb in radi tega niso mogle upravljalati nikakega trgovskega posla v svojem imenu. Mož je smel točiti svojo ženo, vsaj ne prehudu, in javnost se ni smela vtikati. Karkoli je pravil mož, to je bilo kakor zakon za maloletne otroke. Krutost, pijančevanje, zločin, ubeg in enaki vzroki se niso smatrali za zadosten razlog k razporoki. Nihče ni mislil na to, da bi se ženskam dajala splošna izobrazba na javne stroške, in zdelo se je smešno, dajati ženskam volilno pravico in delež na zakonodajstvu.

Ob tedaj so se postave v tej deželi glede soprogovih pravic znatno spremenile. Dandanes imajo omožene ženske pravico posredovati in upravljalati svojo lastnino, sklapati pogodbe in posvečati se trgovini in vsakemu poklicu. Ženske imajo

litev v 15 državah. V večini držav se vdeležujejo lokalnih in šolskih volitev. Končno jim je konstitucionalni amendment dal nedavno volilno pravico v federalnih volitvah.

Zakon sega naravnost v domače življenje. V nekaterih državah se bolne osebe ne smejo poročiti. V drugih državah smejo se odvzeti otroke onim starišem, ki kruto ravnaajo proti njim ali ne skrbijo za njih primerno. Uvedena je bila šolska obveznost in stariši morajo dajati svojim otrokom kake vrste izobrazbo. Na drugi strani pa so otroci prisiljeni skrbeti za postarne stariše, ako le morejo. Krutost, pijančevanje in nevezdrževanje so zadostni razlogi za ločitev zakona. Oče in mati so navadno enakopravni varuhi svojih otrok. Na tak način skuša javnost podkrepiti družinske vezi s tem, da jih opira na pravilno obnašanje, ki je podlaga dobrega državljanstva.

BESEDILLO KONVENCIJE MED JUGOSLAVIJO IN RUMUNIJO.

Belgrad, 18. julija. Besedilo konvencije, ki ga objavljajo današnji belgrajski listi, slove:

"Trdno odločena, da vzdržita mir, ki je bil sklenjen za ceno tolikih žrtev, in mirovno stanje, stvorjeno s pogodbo, sklenjeno v Trianonu 4. julija leta 1920. med zavezniškimi in pridruženimi državami z ene in med Ogrsko z druge strani, in pa s pogodbo sklenjeno 27. novembra 1. 1919. v Neuillyju na Seini med zavezniškimi in pridruženimi državami z ene in med Bolgarijo z druge strani, sta se zedinila Nj. Vel. kralji Srbov, Hrvatov in Slovencev in Nj. Vel. kralj Rumunije, da zaključita defenzivno konvencijo. V to svrhu sta imenovala kot svojja polnomočna delegata Nj. Vel. kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev: gospoda Nikolo Pašiča, predsednika Njegovega ministrskega sveta in Njegovega minist. vnanjih zadev, Nj. Vel. kralj Rumunije pa: gospoda Take Jonescu, Njegovega ministra vnanjih zadev, ki sta medseboj vzajemno pregledala svoja polnomočja in jih potrdila kot pravilna in sklenila naslednje točke:

1. V slučaju neizzvanega napada Ogrske ali Bolgarske ali obeh teh sil proti nemu izmed pogodbenikov z namenom, da izpremenijo stanje, stvorjeno z mirovno pogodbo sklenjeno v Trianonu ali v Neuillyju, se zaveže drugi pogodbenik, da bo sodeloval v obrambi napadene pogodbenika na način, kakor je to določeno v točki 2 te konvencije.

2. Strokovne pristojne oblasti kraljevine S.H.S. in Rumunije bodo sporazumno določile v vojaški konvenciji, ki se mora zaključiti v najkrajšem času, vse potrebne odredbe za izvršitev te konvencije.

3. Nobeden izmed pogodbenikov ne more skleniti zveze s kako tretjo državo brez vednosti sopolgobnika.

4. V svrhu ohranitve miru ljubnih svojih teženj se obvezujeta obe vladi, da se sporazumevata v vseh vprašanjih vnanje politike, ki se tičejo njihovih odnošajev z Ogrsko in Bolgarijo.

5. Ta konvencija velja 2 leti od dneva ratifikacije. Po preteku te dobe ima vsak pogodbenik pravo odpovedi te konvencije. Konvencija pa ostane v veljavi še 6 mesecev po odpovedi.

6. Konvencija se da na znanje Ligi Narodov.

7. Konvencija bo ratificirana in ratifikacije se bodo izmenjale kakor hitro mogoče. Na tej podlagi so jo polnomočni pooblaščeniki obeh držav

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Umrli so v Ljubljani: — Iva Bizič, zasebnica, 74 let. — Marija Peček, mizarjeva vdova, 56 let. — Ana Lipovšek, blagajničarka, 22 let. — Gašper Mohorič, 32 let. — Josip Otruba, polic. kancelist, 43 let. — Emilija Pavlič, šiviljska vajenka, 15 let. — Frank Snoj, ključavničar, 76 let. — Karel Mayer, mornar, častnik v pokoj, 80 let. — Fran Jarc, delavec, 67 let. — Marija Rahne, žena tov. delavca, 23 let. — Ana Roglič, neznanica, v dež. bolnici. — Ivan Dobro, kočarjev sin, 28 let. — Fran Gašperšič, duinar, 57 let. — Fr. Čepin, 20 let. — Makso Demšar, sin železn. nadrevidenta, 7 let. — Ferdinand Lunder, ključavničar, 30 let.

— **Umrli so v Trzinu** v visoki starosti gđ. Viktorija Pirc iz znane ugledne rodbine Pirčeve. N. p. v. m.!

— **Umrli so 30. julija** po kratki zelo mučni bolezni v dež. bolnici gosp. Josip Ovsec, kr. pol. stražnik v pok. in hišni posestnik. Blagi pokojnik je bil vsekozi poštenega in mirnega značaja. Pokoj blagi duši! Soprog in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje.

— **Umrli so v tork, 2. avgusta** gosp. Frano Kraf, župnik na Vrtači peči pri Kamniku. Pokojnik je bil rojen v Selcih l. 1868, v mašnika je bil posvečen l. 1882. in je služboval na vrtačih. — R. I. P.

— **Trije utopljeni.** 26. julija je umrl v Krki v Novem mestu 26 letni delavec Ivan Spiler iz Murske Sobote. Razgret je skočil v mrzlo Krko, vsled česar ga je zadela kap in je našel smrt v hladnih valovih. — 27. julija pa se je v Temenici pri Trebnjem kopala 42 letna Frančiška Jerič. Prijel jo je krč in ker ni bilo v bližini nikogar, ki bi ji pomagal, je utonila. — 9 letni France Červan iz Strelce se je 29. julija kopal v družbi svoje matere in dveh sester v Krki. Zasel pa je predalet in je izginil v valovih. Na obupni klie matere je prihitel nek moški, ki pa je izvel kel že mrtvega na suho iz zavratne reke.

— **Drama za kulisami.** Vrtočba, dne 2. avgusta. V naši vasi se je zgodil pretečno nedeljo žalosten slučaj. "Slov. Citalnica" je uprizorila igro "Tihotapec". Med igralci je bil tudi nadarjeni in obče spoštovani kmečki fant Dominik Gorkič, ki je brat Franceta Gorkiča, uradnika v Gorici. Med bratoma se je že med tednom vnel prepir radi plesa, ki se je imel vršiti po igri. Na dan igre je bil zgoraj omenjeni nenavadno slabe volje in razdražen. Sicer dober igralec, je igral ta dan zelo slabo. Ko je pri četrti dejanju stopil za kulise, je bil v iz sebe. Prijel je bajonet, ki je ležal na mizi, in ga zasadil v les z besedami: "Eden mora biti mrtev, jaz ali moj brat!" Na to se je zabel v spodnji del života. Vsaka pomoč je bila v tem hipu brez uspeha. Rana je bila pregloboka in v pol ure je izdihnil. Ljudstvo se je razšlo, konec veselice je odpadel. Na vsak način čudovit in zelo tragičen konec kmečkega fantagigralca, konec, ki ga še ne moremo prav umeti, niti izrehati sodbe.

— **Smrtnonevarna poškodba.** Oženjeni posestnik in kovač Anton Junc z Lazov pri Planini je padel iz izbe in se notranje smrtnonevarno poškodoval. Umrli je gostilničar in mesar g. Žic na Karlovski cesti. Umrli je v Bohinju, kamor se je šel zdraviti. Naj v miru počiva! — **Železniki.** Dne 5. avg. smo pokopali tukajšnjega rojaka g. Jos. Logarja, črno-

maljskega g. kapelana. — **Bil je najstarejši sin** revnih, a pridnih, poštenih in globoko vernih starišev. Svoja dijaška letala je preživel v Ljubljani in Novem mestu v družbi vseh stalnih spremljevalk revnega dijak, ki so mu izpodkopale žet itak rahlo zdravje. Ko je končal gimnazijo, je z novimi upi stopil pot neposredno k svojem vzoru — duhovskemu poklicu. Pa zavrtna pljučna bolezen je kanila njegovo veselje, s kakršnim se je bližal svojem namenu; v četrtem letu bogoslovja mu je hotela za vsako ceno preprečiti mašniško posvečenje. Toda njegova neomajna volja je z božjo pomočjo dosegla saj hipno zboljšanje, tako da je bil vendarle posvečen 1. septembra 1918, četudi par mesecev pozneje kakor njegovi tovariši. — Služboval je potem 2 leti v Podzemlju in nekaj mesecev v Črnomlju. Njegovo neumorno delo v cerkvi in društvu mu je obnovilo bolezen. Pomladi je znova obolel, iskal zdravja najprej v Kandi-ji, potem pa je šel na dom k starišem, kjer je mirno zaspal v Gospodu. Pogreb je ob asistenci 16 gospodov vodil g. dekan iz Stare Loke, ki je izpregovoril tudi par globoko premišljenih besed njemu v slovo, nam v tolažbo. — Blagi Jože, počivaj v miru pri Gospodu! Stariše pa naj tolaži Bog in naše iskreno sočutje.

— **Umrli so v starosti 81 let** pomorski kapetan g. Karl Mayer, ki je služboval v vojni mornarici v Pulju in Trstu ter se udeležil vojne proti Italiji v l. 1866. Pokojnik, sin češkega očeta, si je izbral Ljubljano za penzijsko garnizijo ter bival tu celih 18 let. Bil je tudi pisatelj matematik-astrofom ter spisal več strokovnih knjig, ki so v knjižnicah raznih zvezdarn. V Ljubljani je rad občeval z gosp. kanonikom Sušnikom kot strokovnjakom v matematiki in fiziki. V zadnjih letih je bil v hiralnici. Pokopan je bil pri sv. Križu z vojaškimi častmi.

— **Iz Žužemberka.** V nedeljo, dne 24. julija smo imeli tu novo mašo, ki jo je daroval g. Josip Košiček. Če se ogledamo v zadnja leta nazaj, vidimo, da je vsako leto prepleteno versko življenj-tukajšnjih faranov z veselimi cerkvenimi dogodkom. Leta 1915. je bila zlata maša vpok. r. župnika M. Kadunca, l. 1917. železna maša pok. g. dekana M. Tavčarja, l. 1918. je daroval novo mašo g. A. Gnidovec, l. 1919. je bila sv. birma, l. 1920. smo imeli dve novi maši in sicer g. A. Blažiča in g. F. Grčarja. Letos pa zopet to novo mašo. Prepričani smo, da je vsaka teh slovesnosti utrdila v naših farah versko zavest, ki jo nobene klevete nasprotnikov ne bodo mogle omajati.

— **Boj med vaščani in orožniki; eden mrtev in dva ranjena.** Povodom sejma se je zbralo v "Tončkovi" gostilni na Cihavi pri Grosupljem okrog 40 fantov in več deklet k plesni zabavi. Ob času policijske ure ta izpraznila gostilno orožniki narednik Ogriček in njegov tovariš. Zbrani fantje so se sicer umaknili iz gostilne, postali pa so na vasi in začeli uganjati razne burke, pri čemer so si prav posebno privoščili oba orožnika. Ta sta jih pozvala, naj se odstranijo; pri tem je nastalo prerekanje in fantje so postajali vedno bolj nasilni. Najhujše je pritiskal na oba orožnika 24letni Bogomil Zgonec, katerega je končno orožnik aretir. V tem hipu pa je nastal **Notarska imenovanja v Sloveniji.** Notar Hubert Završnik je premeščen v Krško; notar

Otmar Golob pa v Kozje. Za notarje so imenovani notarski kandidati: Anton Zevnik za Višnjo goro, Avgust Kolšek in Anton Koder za Musko Soboto, Rudolf Kramer za Dolno Lendavo, Stevo Šink za Velike Lašče, Ferdo Križan za Prevalje, dr. Ivan Grašič za Kranjsko goro, Josip Kenda za Cerkljico in dr. Fran Prisljan za Trzin na Gorenjskem.

— **Pod vlak je ponoči zašel** skladiščnik južne železnice Frane Erjave, ki ga je vlak popolnoma zmečkal. Šum med fanti, ki so obkolili orožnika z aretiranim Zgoncem. Orožnika sta dolgo pomirjevala razburjene fante, dekleta so mirila s svoje strani, toda zaman. Fantje, brččas že vinjeni, so silili v orožnika, da bi oprostili Zgonca, ki se je skušal tudi sam s silo iztrgati. Eden izmed orožnikov je oddal strel v zrak, ko pa tudi to ni pomagalo, sta ustrelila oba orožnika parkrat med fante. Bogomil Zgonec, ki se je medtem iztrgal in navalil na orožnika, je bil zadet v obisti in je obležal na mestu mrtev. Ranjena sta bila še Alojzij Glinšek v desno nogo nad kolenom in neki kovač iz Šmarja, ki je bil obstreljen na prsih. Ko so žuli fantje in dekleta krike ranjencev, so se najprej razbežali, potem pa hiteli pomagat nesrečnim žrtvam. Glinškova rana je bolj lahka in bo fant v kratkem zapustil ljubljansko bolnišnico, kovač pa se zdravi doma.

— **Gospod Pesek ne bo ljubljanski župan,** kakor poroča "Jutro", pač pa bo vlada v najljubšem času odredila nove županske volitve za Ljubljano, katerih se ševeda "razveljavljene" komunistični občinski očetje ne bodo udeležili.

— **O zagonetnem potovanju** g. Etbina Kristana v Ameriko poroča včerajšnji "Naprej", da je E. Kristan odpotoval 2. avgusta za nekaj tednov v Ameriko, od koder se vrne sredi oktobra, in da je namen njegovega potovanja, obnoviti stike z našimi izseljeniki v Ameriki. — Svoječas je avstrijska vlada pošiljala socialiste a la Demetrovič v Stockholm!

— **Nobenega odgovora** šenis-mo dobili niti od deželne vlade niti od kake druge strani na naše ponovno stavljen vprašanje, kaj je s tistim denarjem, ki ga je poslalo Jugoslovansko Republikansko združenje iz Amerike v domovino, da se razdeli med slovenske siročad.

— **Smihel pri Žužemberku.** Te dni smo dobili v Šmihelu krasne zvonove, z katerimi smo vsi zadovoljni. Samo žal, da se je pri obešanju pripetila nesreča: Franc Blatnik iz Klečeta 15 je bil smrto zadet od trama, ki je po nesreči padel iz zvonika in ga zadel naravnost na glavo, da je bil pri priči mrtev. V nedeljo 31. julija smo ga prav častno ob navzočnosti velike množice ljudi slovesno pokopali. — Za zvonove smo posebne hvale dolžni našim Amerikanem, ki so na pubudo naše rojakinje Frančiške Salomon rojene Lavrič darovali precejšnjo vsoto za nove zvonove.

— **Odlični gostje na Bledu.** Z Bleda se nam poroča: Tu se mudi bolgarski ministrski predsednik Aleksander Stamboljski. Z njim je došel bolgarski poslanik v Belgradu Ivan Todorov. Sem je dospela tudi Slovenec dobro znana in priljubljena češka pisateljica Gabriella Preissova. — Odličnim slovenskim gostom želimo, da bi se v Sloveniji dobro počutili.

— **Novi kronski bankovci** po četrt dinarja so že v prometu. — **S koso vrezal** je v Polšniku Leopold Beve nosetnikovega sina Franca Grčarja in ga težko poškodoval.

— **Nabor v Radoyljici.** Pri rek-

rutovanju letnika 1901 je bilo iz radovljiškega glavarstva od 297 fantov 117 sposobnih, 39 omejenih sposobnih, 117 začasno nesposobnih in 24 stalno nesposobnih.

— **O velikem požaru,** ki je upepelil vas Slepšek pri Mokronogu, smo prejeli naslednje poročilo: Strašen požar je v ponedeljek 1. avg. upepelil četrte ure od Mokronoga oddaljeno vas Slepšek in učinil nad milijonsko škodo. Goreti je pričelo ob 10. uri in sicer pri hlevu posestnika Antona Žnidaršiča. Zažgali so zopet otroci, ki so tekli nekje premalo zavarovane žveplenke. Ogenj je opazila koj, ko se je pokazal, hišna gospodinja, pa ga že ni mogla pogasiti. V trenutku je bilo vse gospodarsko poslopje v ognju, kateri se je nato zbog vetra in silne suše širil od poslopja do poslopja. Sosede je prvi obvestil o grozni nesreči turobni glas zrona na Zalostni gori in takoj nato še od mokronoške požara vsakemu živce pretresujoči pišček Penečtove tovarne. Nekako četrte ure potem ko je pričelo goreti, je prihitela na kraj nesreče mokronoška požarna bramba. Tedaj je bila že vsa vas v plamenu. Tej požarni brambi, kateri sta prišli požrtvovalno na pomoč požarni brambi iz Št. Ruperta in Mirne, se je posrečilo po silnem naporu ogenj omejiti in rešiti ne le spodnji del vasi temveč tudi bližnji vasi Preloge in Sv. Križ, ki sta bili pri sedanjih strašni suši in kar je bilo še posebno opasno, pri močno vetrovnem vremenu, v veliki nevarnosti. Več ali manj pa je bila v nevarnosti tudi vsa druga sosesčina z Mokronogom vred. Razume se, da so poleg gasilcev skušale nesrečne žrtve z nadčloveškim naporom rešiti vsaj malenkosti — vendar je bil ves trud malodane brez uspeha in se je več revežev pri tem nevarno opeklo in pobilo. Od 10. gospodarjev so ostale trem močno poškodovane hiše, pravzaprav le še orodje hiš, dočim so vsem 10. zgorela vsa ostala 21 poslopja do tal z vsemi pritliklinami. Nepopisna je stiska teh revežev, pomisliti treba, da so ravno spravili svoj edini letošnji pridelek pod streho. Kajti razun žita in skoro odmerjenega sena nimamo v našem kraju letos pričakovati skoro nobenega dohodka več iz zemlje, ki se je razsušila, da bi že sama gorela, če bi jo vžgal. Ravno suša in nie posledice so za nesrečne žrtve tega požara še najhujše zlo. Nesrečneži nimajo, da bi se najedli zdaj ob žetvi, ko se kmetu dolgo leto pričinja. Kaj pa še bo? Kako naj stavijo svoje domove pri tej strašni draginji. Ej hiše dolgo, dolgo ne bodo stale, če ne bo priskočila požrtvovalnost darežljivih sre z izdatnimi prispevki na pomoč. Dohodki bo vsak dar, bodisi v denarju bodisi v naturalijah. Ker pogoreli so rešili sebe in družin le golo življenje. Pa, če bodo reveži še dobili za prvo silo kosček kruha pri sosedih, ki so pa sami esled strašne suše — pri nas namreč nismo imeli niti naličkov, kot so jih imeli marsikje — v skrbah za bodočnost, kaj na naj počno z živino, ki jim je še ostala? Več glav je namreč postalo žrtev ognja. Darovi, katerih nesrečni pogoreli težko pričakujejo, naj se blagovolijo nakazati pomočnemu odboru v Mokronogu ali županstvu istotam.

— **Levar.** — V vseh Ravnih in Setnici pod Grmado pri Polhovem Gradcu se je pojavil trebušni tifus. Bolezen se epidemično širi in je na njej umrlo dosedaj že 7 ljudi. Baje je vzrok slaba pitna voda iz nekega v teh se nahajajočega vodnjaka.

— **Iz davnih časov.** Regrat je dobro poznan skoro v vseh delih sveta severne zone. Vsak človek pozna njegovo svetlo rumeno cvetje. Njegovo ime v angleščini se naglašava menda vsled zobčastega perja (v latinščini Leontodon, in v francoščini "dent de lion" torej Lion's tooth). Ze izza davnih časov se uporabljajo njegove korenine pri evropskih zdravnikih za zdravljenje zaprtice ki je navadno v zvezi z bolnimi jetri. To je danes le en del glavnih sestavin, poleg kasarsa sagrađa v osredju in so

jamčene dati uspeh vsem, ki uživajo Trinerjevo grenko vino. To zdravilo ojačuje vse notranje prebavne organe in njih kanale, ter jih očisti vseh zaostalih strupenih snovi, poveča slast do jedi in pomaga prebavi. Kar je kajpada neogibno potrebno, da se vzdrži čisto in pri dobrem zdravju kar vam podaljša vaše življenje, Trinerjevo grenko vino je izvrstno dobro zdravilo. Kadar ga kupujete pri vašem lekarju ali trgovcu z zdravili, vprašajte vselej za pojasnila tudi o drugih izvrstnih Trinerjevih zdravilih!

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

Glavnica \$50,000.00

Prebitek \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plaćujemo po 4 odstotkov obresti pri hranjenih vlogah.

Posebno pozornost dajemo inozemskemu oddelku.

Bodite previdni z denarjem! Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti vlad večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike dobičke z onimi, ki jim gredo na limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno ulogo

po 3 odst.

ki jih pripišemo k glavnici ako jih ne dvignete. Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavlajo sedaj kronam visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za našet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00

Prebitek \$360,000.00

VELIKA RAZPRODAJA ČEVLJEV.

Vaš prijatelj Philip Denmark Vam sedaj ponuja vso svojo zalogo najboljših čevljev po jako znižani cenah vsled tega, ker bo odprl novo trgovino. Ne pozabite naslova:

5213 Butler St., Pittsburgh, Pa.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Ako potujete v staro domovino

boste našli v svojo lastno korist, da nosite svoj denar v obliki

Potniških čekov Traveler's Checks.

na katerih je označena svota, koje želite vzeti v AMERIŠKIH DOLARJIH. Ti čeki—kadar vnovčeni v Evropi—bodo zavarovali in tvorili njih celo (polno vrednost v evropskem denarju).

Potniški čeki so POPOLNOMA VARNI in vas varjejo pred izgubo ali tatvino denarja. Te čeki ne more nihče drugi zamenjati, kot VI SAMI!

KUPITE TOREJ VAŠE POTNIŠKE ČEKE V TEJ BANKI.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

Zgodovinski podatki Združenih držav.

Iberville je najprvo vstanovil trdnjavo v Biloxi, leta 1700 je bila pa vstanovljena naselbina Mobile. Leta 1718 je Francoz Bienville, brat prvoimenovanega raziskovalca Ibervilleja vstanovil sedanje mesto New Orleans. Med tem časom so se pa Francozi v obilnem številu tudi naseljevali na severni strani ob Superior jezeru. Danes že enkrat omenjeni francoski lovec in raziskovalec DuRoi je ob Superior jezeru vstanovil francosko tržno postajo; iz te postaje se je kasneje razvil znano mesto Duluth, Minn. L. 1701 je Francoz Cadillac vstanovil malo naselbino ob ožini med eriskim in huronskim jezerom ter isto imenovano Detroit; leto zatem je bila naselbina Vincennes vstanovljena. Po vseh teh novih naselbinah so čez čas Francozi poslali in nastanili tudi svoje vojaštvo in straže v obrambo novih naseljenecv pred napadi Indijancev.

VII. POGLAVJE.

Vojne Angležev in Francozov v Ameriki.

Viljemova vojna, 1. 1689 — 1697. — Vsled vedno novih odkritij ozemlja v Ameriki, deloma po Francozih, deloma po Angležih, je kmalo nastalo sovraštvo med tima dvema državama, tako tudi pohlepnost in zavist, kedo bo lastoval največ na novo odkritega ozemlja? Tozadevni charterji raznih pokrajin in kolonij so določevali lastninsko posest od morja, do morja (od Atlantika do Pacifika). Ker so Francozi zasedli veliko ozemlje ob reki Mississippi, to ni bilo Angležem po volji, češ, da spada ta zemlja njim. Vsled tega razdora je bila l. 1689 proglašena vojna med Anglijo in Francijo. To vojno se imenuje v zgodovini Viljemovo vojno, po tedanjem angleškem kralju Viljemu III. Angleži so bili tudi vsled tega na svoje sosedne Francoze jezni, ker je tedanji francoski vladar vzel v svojo zaščito iz Anglijo pobeglega angleškega kralja Jakoba II. in ga je skušal na skriven način zopet spraviti na angleški prestol.

Da uredi Francija svoje zamotane zadeve v novem svetu, je semkaj poslala grofa Frontenaca s številnim vojaštvom in bojnimi ladjami. Frontenac je pred vsem, ali sprva hotel napasti New York.

Tedaj so bili Indijanci Iroquis plemena zagrizeni sovražniki Francozov, Indijanci Algonquin plemena pa njih dobri prijatelji. Ko je Frontenac dospel v New York, je zvedel, da so Iroquis Indijanci preplavalili vse Kanado, si prilastili mesto Montreal in sežgali tamokšnje francoske naseljenice pri živem telesu. To je Frontenaca tako razjarilo, da je s pomočjo svojih indijanskih zaveznikov (Algonquinov) krenil s svojo armado proti severu. Februarja 1690 je oblegal naselbino Shenectady in isto opustošil. Od tam dalje je napadel tudi angleške naselbine: Salmon Falls v New Hampshire, York in Fort Loyal v Maine, Groton in Haverhill v Massachusetts.

Tudi Anglija je l. 1699 poslala v svoje ameriške kolonije posebno ekspedicijo, broječo 2000 mož pod vodstvom Sir Wm. Phipsa, ki je kmalu po prihodu zavzel trdnjavo Port Royal v Acadiji, nedaleč od današnjega Halifaxa. Ta vojna je trajala do l. 1697 in ni pospešila za nobeno stranko kake pridobitve, ali izgube ozemlja.

Vojna španskega nasledstva, 1702—1713. — Angleški kralj Viljem III. je umrl l. 1702 in njegov prestol je prevzela kraljica Ana. Ker se je istočasno hotelo izročiti vladno Španijo nekemu francoskemu princu, so

odločno oporekali; baš zaradi tega se imenuje ponovna vojna med Anglijo in Francijo "vojna španskega nasledstva," ali vojna kraljice Ane.

To ugodno priliko so ameriški Indijanci zopet v svojo korist vporabili s tem, da so napadali in požigali vse tuje naselbine in neusmiljeno morili tuje koloniste. L. 1704 so Indijanci opustošili Deerfield, l. 1708 pa Haverhill; niti eden izmed belih stanovnikov ni preostal živ, ker so vse Indijanci pomorili.

Dve leti zatem se je napotila iz Bostona posebna nagleska ekspedicijska, ki je s silo napadla trdnjavo Port Royal; ime te naselbine se je tedaj prekrstilo v Annapolis, v počast angleške kraljice Ane.

L. 1711 se je vprizorilo velik napad na francosko naselbino Quebec; Angleži je pa pri izlivu reke sv. Lovrenca prehitel hud orkan, vsled česar se je mnogo bojnih ladij potopilo; angleška ekspedicijska ni torej tedaj dosegla nobenega posebnega uspeha, pač pa kasneje.

Ta vojna je bila končana l. 1713 s tem, da so Francozi izgubili Acadijo, katero so Angleži prekrstili v Novo Šotijo; tako so morali Francozi tudi Angležem odstopiti Novo Fundlandijo ter ozemlje ob Hudson zalivu. Končno so Francozi tudi priznali, da naj se vse Iroquis Indijance smatra podanike Velike Britanije. S tem je Anglija pridobila pravico, da je ves ogromni teritorij, kjer so ti Indijanci živeli proglasila kot njeno lastnino.

Vojna avstrijskega nasledstva 1744—1748. Zatem je vladal mir celih 30 let, nakar se je vnela nova vojna za časa angleškega kralja Jurija II. Spor je nastal med Francijo in Anglijo, kdo bo lastoval trdnjavo Louisburg na otoku Breton, ležečem v zalivu reke sv. Lovrenca nedaleč od Nove Fundlandije. Angleški poveljnik Wm. Pepperell je skupaj zbral 4000 mož iz kolonij New Hampshire Connecticut, Rhode Island in Mass, da z njimi napade ono močno trdnjavo. Po 6 tedenskem obleganju (junija 1745) so dobili trdnjavo Louisburg v resnici Angleži v roke. Čez 3 leta zatem, je na podlagi sklenjenega miru prešla ta trdnjavo zopet v francosko posest, kjer so jo Francozi zamenjali z otokom Madrás v Indiji.

Sedemletna vojna, 1754-1763. Zdaj prihajamo do zadnjega velikega spora Indijanci in Francozi v novem svetu.

Francozi so si pridobili oblast nad vsemi velikimi vodnimi črtami osobito reke sv. Lovrenca in veletoka Mississippi. Pri tej priliki so te vodne proge tudi na celi črti močno utrdili od Sv. Lovrenca do Velikih jezer, ob reki Wabash, in Illinois, tja doli do izliva Mississippi. Nad vsem tem trdnjavami je visela bela francoska zastava obdana z zvezdami; v sredini je bil pa kraljevi grb, katerega sta držala v rokah dva angelja. Te francoske naselbine in trdnjave so bile: New Orleans, Detroit, St. Joseph, Vincennes, Cahokia, Kaskaskia (v Illinoisu) in Chartres; zatem so se pričeli Francozi polastovati še ozemlja ob reki Ohio, dalje ob reki Allegheny do eriskega jezera in Niagara. — Vsled to je Iroquis Indijance čezmerno jezilo, da so večkrat svoje tuje sovražnike napadali, pa brez uspeha. Francozi so znali na zvite načine pridobiti prijateljstvo Algonquin Indijancev, s katerimi so nasprotnike premagali. K tej zmagi so dosti pripomogle tudi številne in močne francoske trdnjave ob mejah in po raznih

POVAJST OD ZGUBLJENEGA KONJA NOVAKA, kakor jo je rad na dolgo in široko razlagal lončar Matevž.

— Bog me je požegnal z ženo in sinom, nič se ne vaju, kaj se pride, treba gledati ze kruhom, de ga ne zmanjka. Samo anega imam konja; če čem imeti dva, si moram kupiti še anega. Pa sva šla jest pa moj brat Andraja v Karlovec ne semenj, tu je bilu okoli Velike noči. Šla sva po semnji od konja do konja, nič naj bilu pridnega blaga.

K sreči pride Turopeljec z vrancom, vajste, konjem zagorajle barve. Sem dejal:

"Glej, Andraja, ta bi bil po moji vseči. Ima majhno glavo, kratak vrat, velike oči, de bi mu jih lehku s palico odbil, dolgo grivo, prsa široka kakor bik, čisto nogo kakor svajča, napetih reber, rep je držal, kakor bi imel pribitega, z ano besajdo: konj, kakor ga jest potrebujem."

Vprašal sem Hrvata: "Što kajnite vi onega maloga polrepa?"

Je dejal: "Sedamdeset rajnski."

Potlej sem jest dejal: "Bo malu vrlu preveč. Ja vam dam petdeset rajnski."

Se zmanjmo pa sva bila z bratom drugi dan spet doma in konj tudi; kakor sem doma zrajtal, me pride koštat z vsem vkup, s potjo in darom, kak krajcar več kakor šestdeset gulinarjev.

Sosajdje so precej prišli pogledat mojega "novaka" in vsakemu je bil všeč. "Nu," sem dejal, "hvala Bogu, dober je in jutri ga damo podkovat, krotak je, pusti rad vzdigniti nogo."

Kovač mu je nove podkve neredil in smo ga dokovali; ne sprajdnih nogah mu je zepilil križice u znamenje, de je prvi krat podkovan, potlej sem ne vsako nogo plačal bokal vina ze likof, de se je rug bolj zemočil in de se bodo podkve bolj držale.

Vse je zdaj dobru, samu poklajje naj. Najsem mogel drugači, kakor de ga spustim ne pašo. Zvonec sem mu privezal ne vrat pa sem novaka in staroga konja, vajste, lisica, peljal h konjarju. Dejal sem: "Juri, tu je moj novak, daj, pazi nanj!" Sem ga še z zegnano vodo poskropil in sem dejal: "Pajdi srečnu!"

Drugi dan opoldne konjar konje prižene damu. Stari je prišel, vajste, lisec, novaka pa naj. Zdaj sem si mislil: "Mlad je, nemara se je z drugimi konji spustil." Šel sem po caji vasi od hleva do hleva, novaka naj. Vprašal sem konjarja: "Najsi nič videl mojega novaka?" — "Ja, danes zjutraj je še bil pri starem konju." Vajste, pri liscu. — Ja, novaka naj!

Šel sem k bratu: "Andraja, pajdi, greva iskat novaka!" Šla sva pa sem dejal: "Andraja, vkup ne smajva hoditi! Pajdi ti gori ne vrh Požarnice, odojdot pajdi po ložinskem potu do križpota, potlej pajdi čez leščevje, čez reber ne Zelnice pa ne hrib k debeli črajnji pa ne Sela doli. — Jest grem pa ze Grašovčevega Jožla ogradico, ze Jakljevega Martinka ogradico po ložinskem potu nezaj ne Goli hrib in ne Selih bova pa spet prišla ukup."

Šla sva, kakor sva se bila zmanjnila, in jest, kakor grem proti Zavodnemu dolu, kar slišim: v dolini ne to roko zebrenketa zvonec. Sem dejal: "Ta zvonec je mojega novaka. Zdaj vajm, de je v le-ti dolini. Pa grem še poprej v drugo dolino pogledat, de bo bolj zegotovnu." Savajde ga naj bilu tam. Potlej grem nezaj v dolino in je bilu krotu veselu, de me je vi-

Peljam ga proti Selom, kar zegljam Andraja, ki gre doli čez reber proti Zelnicam, pa mu zekličem, če je našel konja.

Pa je kar z glavo odmajal. Jest ga čakam, ko pride, ga vprašam: "Zekaj najsi povajdal, če si našel konja?"

"Kaj ti najsem z glavo odmajal, kaj?"

"Sema, kdo te bo videl tadeleč?"

"He, preteto ne bodi, še večja sema si ti, ki konja ne povodeci peljaš, pa mene vprašaš, če sem našel konja."

Imel je prav Andraja. Naj neumen, se mu pozna, de je moj brat.

PETEK NI NESREČEN DAN.

Iz ameriške zgodovine lahko posnemamo, da praznoverje o petku ni vedno na mestu in resnično, dasiravno je med ljudstvom smatran za najnesrečnejši dan tedna.

Petek velja predvsem za usodni dan med krščanskim svetom zaradi tega, ker je bil naš Izveličar in Odrešenik na ta dan križan.

Kako srečno ulogo je igral baš petek v ameriški zgodovini, nam kažejo sledeči podatki:

Na petek je Kristof Kolumb odkril Ameriko.

Pilgrimska ladja "Mayflower" je dospela na petek na obrežje Rhode Islanda.

George Washington je Angleže premagal pri Cornwallisu in Yorktownu na petek.

Dosedaj so bili že štirje predsedniki rojeni na ta dan.

Predsednik Harding je bil umiščen na petek.

V nekaterih državah, osobito na Skotskem so oni zakonski pari najbolj srečni, ki se poroč v petek.

Petek je pač med mornarji slabo zapisan. Pred več stoletji je neki angleški gradbenik ladij krstil neko novo ladjo za "Petek", ker ni bil prijatelj praznoverja. Ta ladja je baš na petek nastopila svojo prvo potovanje, naslednji petek se je pa potopila; vsled tega se mornarji bojijo petka.

ZADNJI DNEVI POK. SRBSKEGA KRALJA PETRA.

O zadnjih dnevih življenja pokojnega srbskega kralja Petra Velikega, Osvoboditelja, so pisali belgrajski listi na dolgo in široko.

Pokojni kralj Peter, dasiravno zelo onemogel vsled mrtvo-uda, je do zadnjega z vsemi duševnimi in telesnimi silami skušal premagati napade bolezni s tem, da ni zahteval pomoči onih, ki so stali okrog njega; v bolniški sobi je bil najraje sam. Niti ni dopuščal, da bi se mu dajalo v usta hrano, ampak je isto sam s tresočo roko užival. Že proti zadnjem je najrajši kramljal s prostakivojaki telesne straže, ali kraljeve garde; tako so mu tudi samotnejši stregli za časa bolezni.

Vila Pavlovič, kjer je kralj Peter bolehal in umrl, je bila povsem priprosto opremljena in sicer z 1 leseno posteljo, dvema omarama za obleko, malo mizo z uro in majhnim kotličkom s pokrovom. Edin okrassek na steni njegove sobe je bila pozlačena soha Device, katero mu je mati še kot dočku podarila. To sobo (kip) je kralj Peter vedno s sabo nosil.

Posteljno odejo je tvorila kožuhasta mala plahta in dro-medarjeve kože, katero je vedno s sabo v vojni nosil. Kralj Peter je bil kot vedno, tudi za časa bolezni oblečen v vojaško uniformo.

Ko ga je nekaj trenutkov pred smrtjo obiskal njegov ožji prijatelj in državnik M. Pašić, so se kralju vdrla solze po njegovih vpadlih licih.

Moderni berači.
Greenbay, Wis., 29. avg. — Ob glavni cesti pri Bellevue, nedaleč od tukaj je stal večeraj neki star avtomobil, zaseden z berači. Ti moderni prosjaki so nadlegovali mimo se vozeče motoriste za miloščino da bodo kupili nove gumijaste obroče za svoj avto.

Huda kazen za kršilce prohibicije.

V South Bend, Ind. je bilo pred kratkim obsojenih 11 gostilničarjev iz Michigan City, Ind. na skupno plačilo \$14,000 denarne kazni poleg 36 dni zapora za vsakega. Poleg tega so jim oblasti odvzele tudi za \$20,000 vrednosti žganja.

VAŽNO NAZNANILO.

Naznanjam cenj. rojakom, da bom imel tudi letos grozdje na prodaj in sicer koncem septembra in meseca oktobra. Prepričan sem namreč, da bo grozdje letos malo kasneje bolj po ceni, kakor je pa sedaj; ob enem bo do tedaj tudi bolj dozorelo, in boljše. Torej ne prenaaglite se z nakupom istega. Počakajte še malo, tja do 1. oktobra; tedaj je najboljši čas za prešanje.

Ob enem se Vam tudi naznanjam, da izvršujem vse notar-ske posle v slovenskem, hrvaškem in angleškem jeziku, in kadar kaj rabite, se vam priporočam, da se pri meni zglasite.

MATH KOSTAINSEK,
302 N. Third Ave., W.
Virginia, Minn.

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 722, City Hall Station
NEW YORK CITY.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Važno za vse prijatelje domače kapljice!

Slovenecem in sploh Jugoslovanom širom držav s tem uljudno naznanjamo, da se je pred kratkim tukaj v Sacramento, Calif. ustanovilo novo in prvo slovensko podjetje za prodajo in razpošiljanje vsakovrstnega kalifornijskega grozdja, samo na debelo (v vagonih, ali celih karah). Letos je letina v kalifornijskih vinogradih izborna in grozdje fino.

Mi pošiljamo vsakovrstno ZRELO grozdje samo na debelo (V KARAH). Dasiravno imamo po nekaterih naselbinah že svoje zastopnike, vendar bi radi slišali kaj še iz drugih naselbin od onih, ki se letos za fino grozdje zanimajo. Grozdje absolutno ne bomo preje razpošiljali, dokler DO CELA NE DOZORI. Mi prodajemo grozdje tako po ceni, kot ga KUPUJEJO razni drugi veletrgovci in prekupci sami. Mi imamo namreč za to ugodno priliko. Pišite za pojasnilo in ceno na:

W. L. PREDVOVIČ & CO.
224 Calif. Fruit Bldg.
Sacramento, Calif.

ALI STE ŽE POSKUSILI ROYAL MALT EXTRACT?

Ako istega ne dobite pri Vašem trgovcu, pošljite nam svoje ime in naslov, ter priložite naročiln \$3.00, nakar Vam bomo poslali tri konve (cans) poštne prosto. Posamezne konve veljajo \$1.25

V zalogi imamo dve vrsti ekstrakta za varenje domačega piva:

Royal Malt Extract in Royal Malt Hops (slednjega ni treba pivati: Royal Malt Extract in Royal Malt Hops (slednjega ni treba vreti). Pišite na:

BUTTLER & STEWART
Western Branch,
1326 Clybourne Ave.

Direktno
v Dubrovnik, Reko in Trst lahko potujete, če kupite šifkarte pri meni.
Dopremijam rojake iz kraja.
Izvršujem vse bančne posle. Sprejemam denar na uloge in plačam 4% obresti. Vloge izplačujem brez napovedi, ali vsaki čas. Pošiljam denar v kronah, dinarjih in dolarjih. Pišite po cenik.

EMIL KISS, bankir.
133 Second Ave. New York, N. Y.

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem.

Zadnji mesec smo izplačali \$17,000.00. Ali ste vi prejeli vložnikom. Ali ste vi prejeli svoj delež? Če ne, otvorite pri nas hranilni račun in svoj delež boste dobili pri prihodnjem plačevanju obresti.

Kar se tiče slabih časov je znano, da je obzorje najbolj temno baš pred solnčnim izhodom; tako je tudi s trgovino neposredno pred izboljšanjem iste

Mi bi radi izvrševali tudi vaše bančne posle; pri tem vas zagotavljamo, da bomo vse nam poverjene stvari skrbno in vestno izvršili. Vaš domačin, g. J. Osbolt je pri nas zaposlen da vam lahko postreže; obracajte se torej nanj.

First National Bank CHISHOLM, MINN.

Odrpoto dnevno od 9. do 3. Ob sred ahitudlb .i90 ETAOINNII sredah tudi zvečer od 7. do 8. Ob sobotah so uradne ure samo do 1. popoldne.

UGODNA PRILIKA.

Pozor rojaki, ki potujete v staro domovino!

Podpisani prodam svoje lepo posestvo v Purgi št. 5 pri Črnomlju na Dolenjskem, Jugoslavija. Cena je dvatisoč dolarjev.

Več o tem se poizve pri lastniku:

JOSIP POZEK,

317 Fulton St. Mohawk, Mich.

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane

K. S. K. J.

izdeluje

EMIL BACHMAN

2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

ISČEMO ZASTOPNIKE

po vseh slovenskih naselbinah za naš "Malt Extract." Pišite na:

BUTLER & STEWART
1326 Clybourne Ave.
Chicago, Ill.

ZA ODVETNIŠKO TOLMACENJE ALI NOTARSKA OPRAVILA

obrnite se v vseh slučajih na nas in Vam bomo zadeve povoljno uredili.
E. Greenwald, odvetnik.
William B. Laurich,
Slovenski javni notar.
1900 W. 22 Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 5777
(Nasproti slovenske cerkve.)

NAZNANILO.

Vsem mojim cenjenim klijentom tem potom naznanjam, da bodem dne 1. septembra, ali pa mogoče par dni prej, preselil svoje pisarno na

Corner 48th and Butler Sts., Pittsburgh, Pa.

Preseliti se moram vsled tega, ker se Bakewell poslopje sedaj popravlja. Butler ulica je znana našim rojakom širom Amerike, in kdor želi priti osebno k meni naj vzame poštne znamke in poštne oznake. 95 pri Pennsylvania postaji na 11. cesti. Kakor do sedaj, tako bodem tudi v mojem novem uradu opravljal vsa v notarski posel spadajoča dela.

Vsem rojakom se najtopleje priporočam.

ANTON ZBASNIK,
Slovenski javni notar.

IZDAJALEC.

Ruski spisal A. A. Bestužev.

Poslovenil J. J. K—g—j.

Kmalu je objel spanec Lisovskega in Vladimirja. A stvarne sanje so vznemirjale njegovo težko spanje. Vedno mirnejše je tekla z jezo razgleda kri... razburjenost ga je gopustila in jutranji vetrič je s hladom opihljal njegova čutstva. A čuj, dozdeva se Vladimirja, da sliši šum korakov; nekdo, priklonivši se k njemu, šepče mu na uho: "Vladimir!" in on s trepetom, na pol v spanju, sega po samokresu in, naslonivši se na roko, srpo gleda na prisleca: pred njim stoji mlad kozak v mesečnem svitu;... neodločno snemlje svojo kučmo, in dolgi lasje se vsujejo po plečih; zasopljeno glas ponavlja: "Vladimir!" To je — Helena!

"Ne čudi se, Vladimir," je dejal, — "da sem odvrгла deklško plašljivost in sramežljivost ter prišla k tebi skozi vse nevarnosti. Dolgo sem te ljubila kakor brata, — in sedaj ljubim tvojega brata bolj nego sebe, zato pa tudi strnim nad tvojo nepričakovano premembno; muči me misel, da sem tega jaz kriva; zato se ne bojim nobene drznosti, nobene žrtve, da le rešim svojo domovino, tvojo slavo, tvojo dušo. Torej, Vladimir! Jaz hočem biti tvoja, poskusim te osrečiti, naučim se te ljubiti, — a bodi dober, stojen moje ljubezni in spoštovanja vseh: zapusti to gnezdo izdajalcev; tvoj vzgled potegne za seboj tisoče ruskih odpadnikov, tvojja hrabrost reši Perejaslavlj, tvoje spreobrnjenje poravnava trenutno izdajalstvo. Sam Bog odpusti skesanemu grešniku, in blagoslov na zemlji ter zveličanje v nebesih — te čaka. Brat ti odpusti vse, kar hočeš; jaz — vse, kar morem... Za nagrado, za milost te pa prosim: povrni se! Usmili se mojih solz... usliši mojo ponižno prošnjo!"

"Ne, angelček!" — je zaklical ganjeni Vladimir: — "jaz ne prodajam ne dobrih, ne slabih svojih del: ti ostaneš Mihajlova nevesta — jaz sem pa zopet domovine sin! Helena, ti si me premagala — pojdiva!"

Nenkrat je pretresel njegovo srce glas trobente v taboru — in Vladimir se je zbudil! Lisovski je že stal pred njim v oklepju in ga budil.

"Čas je, Sitekij, čas!" — je dejal: — "Ze se žari in vse je že pripravljeno, ti povedaš kozo na pristop od jezera, jaz napadem od Trubeža... steno depelimo, in mesto bo naše!"

"Ali so bile to sanje?" — vzkliknil je, oziraje se, od sna zasopljeno Vladimir. "Sanje, zlobne sanje! Tako je vse dobro, vse lepo na svetu — je bajka, le prazen sen; samo v sanjah so vneti ljudje za vzvišeno in plemenito. Naj me vleče usoda v hudobijo — jaz jo že prehitim. Čim težja mi bude vrnitev, tem neusmiljenejši bodem! Na konje, naprej! gorje oblagancem!"

Jedva se je dani. Tolpe so odrinile molče, ne da bi streljale — a usodepolni "streljaj!" z nasipa je bil smrtna zažota za mnoge. Kakor v travi krilate temnopisane kače so odčeladno na čelo in se zaletel na plamenelo, in smrtna toča je mečela z žvižgom padati med vrste. — "Naglo, naglo!" — zadrželo je povsod... "hitro na rov, podtakni ogenj, ruj in nekaj kolišč!" Poljaki so vneli naprej po smugavniku, katerega so vrgli v rov; a karčice na steni niso molčale, jad-

ra so obračala vrste napadovalev, in voda je požirala ranjence. Tolpa se je ustavila.

"Naprej, za menoj!" zakril Mal je Vladimir, pritisnil si čalado na čelo in se zaletel na drugi dreg. S krikom in vikom so se vsuli za njim kozaki, a on je že pred vsemi, s sabljo v zobeh, s samokresom v roki, na lestvicah... Otresaje s sebe kamnje in pušice se je prejel že za rob in stopil na steno.

"Stoj!" — mu je zagromelo nasproti. — Topov strel je razsvetil borilec, s katerim je trčil skupaj — a kaj je to? Nad njim je bliščala Mihajlova sablja. Grozen prizor! Bleda od srda sta se spogledala in zmračilo se je vse... Nehote sta zatrepetala oba. On je izdajalec — bila je prva misel; a on je tvoj brat, bilo je prvo Mihajlovo čuvstvo, in sablja v roki mu je vpala. "Ta je moj sovražnik — šinilo je Vladimirju v glavo, in samokresov strel je prehitel omahujočo sabljo. Toda tudi on, prodrt z dvema sulicama, se je zgrudil na truplo z njegovo roko umorjenega brata.

Izdajstvo! Zmaga! — zagromelo je od Trubeža, in potem so doneli klici ropanja in nasilja po zraku.

Po noči sta bredla Poljaka po steni in plenila trupla: ustavila sta se pri enem, da bi mu slekla dragoceno špansko košuljo. Med tem se je mučil Sitekij ves dan in popolnem omemogel, čas ga je izmučil. Pekoče solnce je žgalo njegove rane, žeja njegovo grlo; žuželke so pile njegovo kri, a on ni mogel ne s klicanjem, ne preiganjem olehčati svojega trpljenja. Kri, ki mu je otekla skozi rane iz srea, je naredila v njem prostor vesti. "Hudodelnik!" je dejal, "žrtvoval si vse svoji trmi — kaj pa sedaj? Le muči se! To je še lahko plačilo za večno trpljenje na onem svetu. Ali slišiš krik? — z njim opevajo tebe s proklinjanjem. Mnogo stoletij protiče, predno izgine spomin izdajalca, za- znamovan s sramoto". Med tem se je borilo strašno trpljenje s smrtnim potom — in strašni trenotek, katerega si je želel in se ga bal Vladimir se je približal. Čuti so se mešali in prenehavali, težak vzdihljaj mu je hotel kakor raztrgati srce...

To je on, je rekel Poljak svojemu tovarišu, gledaje pri mesečnem svitu v obličje umirajočemu. — To je Sitekij. Bi ga li ne pokopali častno, Kazimir? on je bil hraber mladenič; naš Lisovski ga je cenil.

Cenil! Se li more ceniti izdajalec? Ako se časte ljudje radi jedne predrznosti, je potem pač vsejedno, ako se umre na vislicah z razbojnik! Ne vrane naj ga raztržejo. Zemlja ne sprejme omega, kateri jo je izdal!

Potegniva z njega poljski kuntuš — ker sicer omadežuje poljsko obleko!

Ne, Jan, jaz se za nič ne dotaknem z bratsko krvjo oškropljene obleke.

O, ne omenjam! Ta hudodelnik je ustrelil svojega brata... a telo njegove neveste se našli sedaj v reki. Se je li utopila od strahu ali gorja, ali se jo utopili drugi — se ne ve; a ona je vsaj srečna, da ne vidi konca svoje domovine... Glej tu leži pa njegov brat. Poma-gaj mi, Kazimir, da potegnem to telo iz pod Kajna. Zavijam njegovi smrti za domovi-

no, in častno bode treba pokopati hrabrega od hrabrih!

Kakor trebenta sodnega dne prebudil je ta razgovor Vladimirja. S trepetom je odprl oči, zatele s kryjo — in prvo, kar je zagledal, je bilo blede, preteče obličje ubitega brata, na kojega prsih je ležal on.... Pri tem pogledu so otemnele izdajalčeve oči.

(Konec.)

Narodna cerkev na Čehoslovaškem.

Ker vlada čehoslovaške republike uradno ne priznava nove Narodne cerkve na Čehoslovaškem, je te dni izdala odlok, da razveljavlja vse poroke in druge uradne čine, izvršene po duhovnikih označene nove cerkve.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Nervozne, oslabele žene,

ki trpe na bolečinah v križu, v bokih ali na straneh, na senzaciji, ki tlači človeka k tlom in dela v spodnjem telesu težo, na glavobolu in neredu pri naravnih funkcijah, do-be od pomoči, ko vzamejo

Severa's Regulator

(Severjev Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobite ga pri svojem lekarju še danes. Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

SAMO SE NEKAJ DNI!

Californijsko grozdje. "Najboljše na trgu."

VINSKO GROZDJE. Najboljše vrste, belo, sladko, veliko v zabojih po 30 funtov; zaboj \$4.50
MUSKATEL GROZDJE. Ponos Californije, v zabojih po 30 funtov; zaboj \$5.00
DEBELI OREHI, z bolj mehko lupino; najboljši na trgu; v škatljah po 10 funtov; 1 škatlja \$3.50
ROZINE, sadke brez peček v zabojih po 30 funtov; 1 zaboj \$5.50
Mi garantiramo, da so gorinavedeni prideiki najboljše kakovosti in da bodo dospeli nepokvarjeni na določeno mesto.
Grozdje se razpošilja po ekspresu, vse drugo blago pa po železnici (tovoru), če kdo drugače ne zahteva.
Da bo odjemalec ustrezno, mi pošljemo z vsakim naročilom 1 vrečo 100 funtov čistega zmletega sladkorja za \$4.98
Izpolnite ta kupon in ga pošljite z naročilom vred.

CALIFORNIA GRAPE AND ORANGE CO.

607 Congress Bldg. Detroit, Mich.

Prilagam pošto nakaznico (Money Order) za \$.....

za kar mi pošljite:

..... funtov Vinskega grozdja \$.....

..... funtov Muskatel grozdja \$.....

..... funtov Orehov \$.....

..... funtov Rozin \$.....

..... funtov Sladkorja \$.....

Ime..... Mesto.....

Država..... Cesta ali boks št.....

Dve leti dela in vspeha 1919-1921

Ob nastopu meseca avgusta je imela trdka Zakrajšek & Češark za seboj dve leti trdega dela in pa tudi vspeha.

Okrog 1. avgusta 1919 je njen ustanovitelj Leon Zakrajšek prišel v New York iz Milwaukee, Wis., sam je izposloval potrebna zastopstva, odprl urad in se lotil dela z zavilnimi rokavi v zavesti, da točno, pošteno in vtrajno delo mora prinesiti vspeh.

V teku dveh let je ta trdka odpremila v Evropo nad 1500 POTNIKOV nad 500 POTNIKOV je prišlo z njenim posredovanjem iz starega kraja in blizu TRI STOTISOČ DOLARJEV je bilo poslanih skozi njo.

V dveh letih je iz skromne potniške pisarne postalo bančno podjetje, ki posluje pod državnim nadzorstvom in ima svoje direktne bančne zveze z Ljubljano, Mariborom, Zagrebom, Trstom in Dunajem.

Za ta, tako lepi rekord bodi v prvi vrsti izrečena zahvala številnim prijateljem in zagovornikom.

Na podlagi dosedanjih pridobitev pa je ta trdka danes bolj kakor kdaj prej v stanu biti na službo onim,

ki potujejo v stari kraj in onim,

ki žele dobiti svojce iz starega kraja ter onim,

ki hočejo poslati denar v stari kraj, kakor tudi onim,

ki imajo kake druge posle s stari krajem.

Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA

70-9th Ave. New York City.

PRESELJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI PREPOVEDANO.

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebna listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče. Za slučaj neuspelosti ali za kasnelosti prošnji povrnem denar.

MATIJA SKENDER
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

Ljudje s kilo.

Na tisoče ljudi z utrganjem (kilo) si lajšuje trpljenje s tem, da nosijo in rabijo STUARTOVE umetne PRI-LEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blazince). Vrzite torej proč svoj stari kilni pas. Ne nosite več jeklenih al gumijastih trakov, ki vas tišijo in tudi lahko vbodejo. Naj Vam mi dopošljemo za poskušnjo eno.

VRZITE PROČ SVOJ KILNI PAS.

Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo številno slučajev, kaj so PLAPAO PODLOGE za druge že dobre storile. Pišite po našo knjigo o utrganju (kili), tam boste mnogo zvedeli o tej neprijetni bolezni. Mi imamo zaprisežena pričevanja in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljše in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLA-SAJTE IN NE ČAKAJTE minut več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO in knjižico o utrganju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

IZUMITELJI.
Pišite po našo knjižico v za-devi iznajdb in patentov. Knjižico vam pošljemo zastonj. Za točno, ekspertno in zanesljivo rešitev vašega patenta pišite nam, ker smo patentni odvetniki in imamo že večletno skušnjo. Nihče drugi se bolj ne razume na patente kot mi. V vašo korist pišite še danes po našo Slovensko patentno knjižico.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys,
315 Victor Bldg Washington, DC

POZOR!
Slovinci in Hrvati v Chisholm, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslojpe ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zanesljivi.

Miner's State Bank
Chisholm, Minn.

Frank Gouze, Slovenec, je blagajnik banke n vso vašo trgovino lahko odpravite v materinim jeziku.

"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisarni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prirejanju veselic, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmodernejša slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1006 N. Chicago St.,

Joliet, Ill.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER

STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslušajte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA".

— ZA —

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstranijo; rumatizem v 6ih dneh popolnoma ozdravi. Bruslaintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imajo tako uspešna zdravila. Pišite takoj po cenik in Koledar in Knjižico za leto 1921, kar pošljemo zastonj. Pošljite marko za 5c za poštino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Avenue N. E. CLEVELAND, OHIO.

Farme v bližini 20 milj zapadno od Chicaga.

Na prodaj imamo 15 akrov farmo, hišo z 6 sobami in potrebne štale; cena \$7000.00. Farma 5 akrov ob tlakovnem potu, hiša 7. sob, sadna drevesa, štale. Cena \$6500.00. Farma 6 akrov, hiša s 5 sobami, pol milje od malega mesteca. Cena \$7500.00. Poleg tega imamo mnogo obdelanih in neobdelanih farmov v državi Wisconsin, Michigan in Indiana.

Za vse potrebne informacije pišite na: **MLADIC & VERDERBAR,**

1334 W. 18th Street.

Chicago, Ill.

Največja slovenska banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSE A SKUPAJ.

Denar pošljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled česar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkarte za vse parobrode. Dobavljamo potniške iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (slovenskem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 WEST 23 STREET.

NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00.

Rez. fond \$30,000.00